Rok 1913.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Część XIV. — Wydana i rozesłana dnia 30. listopada 1913.

Nr. 95.

Przepisy górniczo-policyjne

dla kopalń oleju ziemnego w Galicyi z 10. października 1913, L. 5232.

C. k. Starostwo górnicze w Krakowie wydaje na zasadzie § 73 ustawy z 22. marca 1908, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 61 (krajowa ustawa naftowa), dla kopalń oleju ziemnego w Galicyi następujące przepisy górniczo-policyjne:

I. Podział kopalń oleju ziemnego na klasy niebezpieczeństwa.

§ 1.

Kopalnie oleju ziemnego dzielą się na dwie klasy niebezpieczeństwa. Do 1. klasy należą wszystkie kopalnie istniejące w okręgu Starostwa górniczego w Krakowie w dniu wejścia w życie tych przepisów, z wyjątkiem kopalń oleju ziemnego w gminach Borysław i Tustanowice, które należą do 2. klasy niebezpieczeństwa.

W przyszłości oznacza Urząd górniczy okręgowy, do której klasy niebezpieczeństwa ma być zaliczoną kopalnia oleju ziemnego, a o tem zaliczeniu

mają być każdorazowo zawiadomione osoby wymienione w § 76, ustęp 1 i 2 ustawy z 22. marca 1908, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 61.

Urząd górniczy okręgowy ma wówczas zarządzić zaliczenie już istniejących kopalń oleju ziemnego do innej klasy niebezpieczeństwa, jeżeli dochodzenie przeprowadzone z przyzwaniem znawców wykaże, że warunki bezpieczeństwa odnośnej kopalni uległy istotnej zmianie. Przez zaliczenie kopalni oleju ziemnego do 2. klasy niebezpieczeństwa nie narusza się wcale, o ile się rozchodzi o zachowanie minimalnych odległości (§ 27), istnienia otworów wiertniczych, domów i innych przedmiotów założonych względnie postawionych za zezwoleniem władzy.

Dopóki nie zaliczono jakiejś kopalni oleju ziemnego do pewnej klasy niebezpieczeństwa, dopóty mają kopalnie w gminach Borysław i Tustanowice przestrzegać przepisów dla 2. klasy niebezpieczeństwa, a reszta kopalń oleju ziemnego przepisów dla 1. klasy niebezpieczeństwa.

O ile następujące postanowienia nie powołują się wyraźnie na powyższy podział, należy je stosować do kopalń oleju ziemnego obu klas niebezpieczeństwa.

II. O robotnikach, dozorcach ruchu i kierownikach ruchu.

a) O robotnikach.

§ 2.

Przy robotach wiertniczych wolno zatrudniać tylko trzeźwych i zdrowych robotników, którzy ukończyli przynajmniej 18. rok życia.

§ 3.

Każdy robotnik zatrudniony przy wierceniu za olejem ziemnym, zanim zostanie dopuszczony do pracy, musi być pouczony przez kierownika lub przez dozorcę ruchu o niebezpieczeństwie i skutkach połączonych ze zapaleniem się gazów naftowych i oleju ziemnego, jako też o zachować się mających środkach ostrożności. Jako właściwych pomocników wiertniczych na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa wolno zatrudniać tylko takich robotników, którzy co najmniej jeden rok przy wierceniach pracowali.

Postanowienie to nie dotyczy kandydatów na kierowników ruchu (§ 11).

§ 4.

Przy trudnych i niebezpiecznych instrumentacyach, jak również przy czynnościach wykonywanych przy takich otworach wiertniczych, z których dostają się znaczniejsze ilości gazów lub oleju ziemnego do wieży wiertniczej

i budynków z nią połączonych, należy tam zatrudnionym robotnikom udzielać wypoczynki w takich wymiarach, aby rzeczywisty czas pracy żadnego robotnika nie wynosił na zmianę (szychtę) więcej niż 6 godzin. Do tych wypoczynków można wliczać przerwy wynikające z natury robót tylko o tyle, o ile robotnicy mają możność wypoczęcia w czasie tych przerw.

§ 5.

Robotników nie mieszkających w obrębie 5 km od terenu wiertniczego, t. j. albo nie posiadających własnych domów mieszkalnych, lub nie zajmujących najętych pomieszkań, ma uprawniony do wydobywania umieszczać w odpowiednich ubikacyach mieszkalnych.

Istniejące obecnie koncesyonowane gospody dla robotników nie mogą być uważane za ubikacye mieszkalne w rozumieniu powyższego ustępu.

Na każdym terenie wiertniczym musi się znajdować ogrzewalna izba dla robotników (jata) odpowiedniej wielkości, w którejby mogli podczas przerw w pracy wypocząć, ogrzać się i przebrać. Izby dla robotników parą ogrzewane muszą mieć kaloryfery z wentylami redukcyjnymi lub podobne urządzenia tego rodzaju jak wieże wiertnicze (§ 29, ostatni ustęp).

§ 6.

Robotnikom każdej kopalni oleju ziemnego, która produkuje, muszą być oddane do bezpłatnego użytku ciepłe kąpiele; w tym celu należy na wszystkich kopalniach tego rodzaju urządzić łazienki dla robotników (tusze) z oddzielną szatnią, a ich rozmiary muszą odpowiadać ilości robotników zajętych na dotyczącej kopalni. Przy zachowaniu tego ostatniego warunku może też kilka sąsiadujących ze sobą kopalń urządzić, za doniesieniem o tem Urzędowi górniczemu okręgowemu, wspólny zakład kąpielowy dla swych robotników.

b) O dozorcach ruchu.

§ 7.

Dozór wszystkich gałęzi ruchu kopalń oleju ziemnego musi być wystarczający tak w dzień jak i w nocy.

§ 8.

Wymaganą § 43 ustawy z 22 marca 1908, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 61, praktykę odbytą przy ruchu kopalń oleju ziemnego mają kandydaci na dozorców ruchu udowodnić świadectwami lub książką robotniczą.

Kandydaci na dozorców ruchu kopalń oleju ziemnego 2. klasy niebezpieczeństwa muszą nadto udowodnić przynajmniej sześcio-miesięczną praktykę, odbytą na takich kopalniach.

§ 9.

Pod utratą upoważnienia do dozoru zakazanem jest dozorcom ruchu, członkom ich rodziny i ich domownikom, zajmować się sprzedażą wiktuałów i wyskokowych napojów lub utrzymywać gospody i noclegi dla robotników. Również zakazanem jest dozorcy ruchu pod utratą upoważnienia do dozoru przyjmować od robotników jakiekolwiek podarunki, albo wyzyskiwać robotników w jakikolwiek inny sposób.

Nie wolno wypłacać zarobku robotnikom przez dozorcę.

§ 10.

Każdy dozorca ruchu obowiązany jest zapoznać się dokładnie z postanowieniami obowiązujących przepisów górniczo-policyjnych i porządku służbowego.

Dozorcy ruchu (§ 45 ustawy z 22. marca 1908, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 61), którym poruczono dozór nad ruchem wiertniczym lub wydobywaniem oleju ziemnego zapomocą tłoka, obowiązani są z początkiem swej zmiany zbadać dokładnie żóraw wiertniczy i wieżę, względnie całe urządzenie służące do wydobywania oleju ziemnego zapomocą tłoka (§§ 101 do 107), znalezione braki natychmiast usunąć, a gdyby to było niemożliwem, donieść o tem natychmiast kierownikowi ruchu.

Każdy dozorca ruchu obowiązany jest przy zmianie szychty zawiadomić swego następcę o spostrzeżonych brakach.

W nieobecności kierownika ruchu lub jego zastępcy obowiązany jest każdy dozorca ruchu, na żądanie, towarzyszyć delegatom Władzy górniczej w czasie ich urzędowania w działach (zakładach) jego dozorowi powierzonych i udzielać im przy tem ewentualnie żądanych wyjaśnień.

Szczegółowe obowiązki dozorców ruchu normuje instrukcya (§ 122).

c) O kierownikach ruchu.

§ 11.

Wymaganą § 40 ustawy z 22. marca 1908, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 61, praktykę, odbytą po ukończeniu teoretycznych studyów, na kopalniach oleju ziemnego, mają kandydaci na kierowników ruchu udowodnić świadectwami

służbowemi, wystawionemi przez kierownika ruchu a podpisanemi także przez uprawnionego do wydobywania.

Świadectwa służbowe z praktyki, odbytej w okręgu innego Urzędu górniczego, muszą być nadto widymowane przez Urząd górniczy odnośnego okręgu.

Świadectwa z praktyki odbytej po dniu 25. lipca 1904, t. j. po dniu ogłoszenia przepisów górniczo-policyjnych dla kopalń oleju ziemnego w Galicyi z 26. czerwca 1904, mogą być tylko wtedy uwzględnione, jeżeli odnośny kandydat na kierownika ruchu doniósł w należytym czasie o rozpoczęciu swej praktyki Urzędowi górniczemu okręgowemu stosownie do przedostatniego ustępu § 8 tychże przepisów górniczo-policyjnych.

Kandydaci na kierowników ruchu mają zawiadamiać pisemnie Urząd górniczy okręgowy tak o rozpoczęciu praktyki na kopalni oleju ziemnego, jako też o każdej zmianie miejsca praktyki. Takie doniesienia mają być podpisane przez kierownika ruchu i przez uprawnionego do wydobywania.

Celem kontroli będą Urzędy górnicze okręgowe prowadziły księgi ewidencyjne co do aspirantów na posady kierowników ruchu, do których wolno wglądnąć stronom w godzinach urzędowych.

Kandydaci na kierowników ruchu kopalń oleju ziemnego 2. klasy niebezpieczeństwa muszą oprócz ogólnych wymogów udowodnić nadto przynajmniej jednoroczną praktykę odbytą na kopalniach oleju ziemnego tej kategoryi.

§ 12.

Każdy kierownik ruchu obowiązanym jest donieść bezzwłocznie Urzędowi górniczemu okręgowemu o objęciu albo złożeniu przez siebie kierownictwa ruchu kopalni. W doniesieniu o objęciu kierownictwa ruchu należy dokładnie podać miejsce zamieszkania. Również należy o każdej zmianie swego miejsca zamieszkania bezzwłocznie zawiadomić Urząd górniczy okręgowy.

§ 13.

Kierownik ruchu ma codziennie na każdej kopalni, powierzonej swojemu kierownictwu, oglądnąć dokładnie żóraw wiertniczy, wszystkie maszyny, kotły parowe i resztę urządzeń, a swoje spostrzeżenia, względnie wydane zarządzenia wpisać z dodaniem daty i podpisu do księgi objazdowej znajdującej się na kopalni w kancelaryi ruchu.

§ 14.

Każda kopalnia oleju ziemnego 2. klasy niebezpieczeństwa ma w zasadzie pozostawać pod kierownictwem osobnego kierownika ruchu; kierownikowi

ruchu można jednakże przydzielić do kierownictwa najwyżej pięć otworów wiertniczych, pozostających w normalnym ruchu wiertniczym lub w tłokowaniu.

Wyjątkowo można jednemu kierownikowi poruczyć kierownictwo ruchu dwóch kopalń tej klasy niebezpieczeństwa,

a) jeżeli kopalnie są najwyżej 1.000 m od siebie oddalone, a na obu razem nie znajduje się w ruchu więcej, niż trzy otwory wiertnicze,

b) jeżeli kopalnie położone są w jednej gminie, lub w dwóch gminach ze sobą sąsiadujących, a na nich razem nie znajduje się w ruchu więcej, niż dwa otwory wiertnicze oddalone od siebie najwyżej 5.000 m, i jeżeli one przy tem należą do tego samego uprawnionego do wydobywania, albo roboty wiertnicze na nich wykonuje ten sam przedsiębiorca. Jeżeli odległość tych otworów wiertniczych wynosi więcej niż 1.000 m, należy kierownikowi ruchu dodać do pomocy dla nadzoru całego ruchu kopalni osobnego dozorcę, który ma posiadać uzdolnienie po myśli § 43 ustawy z 22. marca 1908, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 61.

Jeżeli tego wymagają względy bezpieczeństwa, może Urząd górniczy okręgowy zarządzić, aby kierownikowi ruchu przydzielono mniejszą ilość otworów wiertniczych, niż powyżej ustalono.

Na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa oznacza Urząd górniczy, uwzględniając miejscowe stosunki i rodzaj robót wykonywanych, ile otworów wiertniczych można poruczyć jednemu kierownikowi.

III. O powierzchni.

§ 15.

Ogrodzenie ściślejszego terenu wiertniczego, t. j. tej części terenu kopalnianego, na której znajdują się wieże wiertnicze i maszyny dla ruchu potrzebne, kotłownie i t. d., może nastąpić tylko z polecenia lub za zezwoleniem Urzędu górniczego okręgowego; w razie urządzania takiego ogrodzenia należy baczyć na to, aby dla robotników istniały bezpieczne drogi do ucieczki w dostatecznej ilości. Na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa nie wolno stawiać ogrodzeń drewnianych.

Załomy na powierzchni, opuszczone szyby i spadliska muszą być równo z powierzchnią zasypane a w razie potrzeby ogrodzone przynajmniej na wysokość 1 m. W promieniu co najmniej 10 m naokoło wieży wiertniczej nie mogą się znajdować żadne zagłębienia, załomy i t. p, mogące robotnikom stać na przeszkodzie w ucieczce.

Granice terenu nieogrodzonych kopalń należy w odpowiedni sposób uwidocznić.

Wszystkie szyby naftowe, studnie na wodę, jak też doły na łyżkowiny, odpadki i olej ziemny (§ 18) mają być odpowiednio zabezpieczone.

Zabudowania wiertnicze nad opuszczonymi otworami wiertniczymi mają być zniesione.

§ 16.

Wstęp na ściślejszy teren wiertniczy, do wież wiertniczych, zabudowań maszynowych, kotłowni, warsztatów i stacyj mierniczych jest dozwolony tylko dotyczącym robotnikom, dozorcom i urzędnikom ruchu, a oprócz nich tylko uprawnionemu do wydobywania i przedsiębiorcy robót, którzy Urzędowi górniczemu okręgowemu zostali wskazani, względnie, jeżeli istnieją współuprawnieni do wydobywania, ich wskazanemu pełnomocnikowi, jako też delegatom Władzy górniczej.

Obce osoby mogą wchodzić na ten teren tylko za poprzedniem zgłoszeniem się u kierownika ruchu, względnie za jego zezwoleniem i to tylko w towarzystwie dodanego im przez niego przewodnika.

Zakaz wstępu na ściślejszy teren wiertniczy ma być w odpowiednich miejscach uwidoczniony na tablicach ostrzegawczych.

§ 17.

U głównego wejścia na każdą kopalnię oleju ziemnego ma się znajdować tablica z nazwiskiem lub firmą uprawnionego do wydobywania.

Obok każdego otworu wiertniczego musi być umieszczona tabliczka z jego nazwą lub numerem. Bez wiedzy Urzędu górniczego okręgowego nie wolno tych nazw lub numerów usuwać lub zmieniać.

§ 18.

Miał wiertniczy (łyżkowiny), odpadki wszelkiego rodzaju i ropę pochodzącą z wytrysków (§ 21) musi się zbierać w odpowiednio na to urządzonych dołach.

Wszelkiego rodzaju doły na ropę (§ 58), a w razie znaczniejszego zanieczyszczenia olejem ziemnym również doły na miał wiertniczy, mają być ogniotrwale nakryte a w razie potrzeby otoczone poręczą Przykrycie tych dołów ma być wytrzymałe i szczelne; urządzone w niem otwory manipulacyjne należy zaopatrzyć w szczelne zamknięcia i zabezpieczyć kratami żelaznemi.

Doły na miał wiertniczy mają być założone o ile możności w odległości co najmniej 10 m od wież i zabudowań wiertniczych i to zawsze tak, by uniknięto na nich wszelkiej manipulacyi przyrządami wiertniczymi.

Koryta odprowadzające łyżkowiny z wieży wiertniczej do dołów mają być równocześnie z dołami na miał wiertniczy ogniotrwale nakryte i zaopatrzone w drzwi celem czyszczenia.

§ 19.

Teren kopalniany należy zawsze utrzymywać w czystości. Wydawanie ropy ze zbiorników ropnych na ściślejszym terenie wiertniczym wolno tylko w taki sposób przedsiębrać, iżby zanieczyszczenie tego terenu było wykluczone. Ropą zanieczyszczona lub przesiąknięta ziemia ma być usunięta lub suchą ziemią obficie przysypana.

§ 20.

Zakazuje się wszelkiego zanieczyszczania sąsiednich terenów i wód płynących miałem wiertniczym (łyżkowinami), olejem ziemnym lub ropnymi odpadkami, niemniej stawiania zastawek dla zbierania ropy w korytach wód płynących.

Tereny wiertnicze, przez które albo na granicach których przepływają potoki, mają być tak zabezpieczone, aby nawet przy wysokim stanie wody uszkodzenie terenu a w związku z niem pozostające zanieczyszczenie wód płynących nie mogło nastąpić.

Wodę należy z terenu wiertniczego odprowadzać po poprzedniem oczyszczeniu jej z domieszki oleju ziemnego. Ścieki wodne należy o ile możności koncentrować.

Uprawniony do wydobywania ma poczynić urządzenia, aby w obrębie obwałowań, okalających zabudowania wiertnicze (§ 25), doły na ropę i zbiorniki (§§ 21, 55, 58 i 92 p. g. p.), woda nie mogła się zbierać.

§ 21.

Na kopalniach oleju ziemnego 2. klasy niebezpieczeństwa, niemniej przy wszystkich otworach wiertniczych, przy których zdarzają się wytryski ropy lub ich na podstawie doświadczenia spodziewać się należy, muszą, o ileby ropa pochodząca z wytrysków nie mogła być uchwyconą zapomocą przyrządów do zamykania (otworów wiertniczych) i odprowadzaną, istnieć doły o odpowiedniej pojemności na tę ropę, do których ropa z wieży wiertniczej ma w ten sposób spływać ogniotrwale przykrytymi rowami, kanałami, korytami lub rurami, aby przez to zapobieżono zanieczyszczaniu terenu.

Doły te mają być zabezpieczone stosownie do § 18 ustęp 2 tych przepisów.

§ 22.

Nie wolno zabierać ze sobą przyrządów do niecenia ognia do wież wiertniczych i do zabudowań z niemi połączonych ani też do miejsc, w których odbywa się manipulacya z olejem ziemnym, niemniej wchodzić tamże z rozżarzonem żelazem; nie wolno także palić tytoniu na ściślejszym terenie wiertniczym poza kancelaryami i izbami robotniczemi, gromadzić zapalnych materyałów, nosić broni palnej i niecić ognia na otwartych miejscach.

Ten zakaz należy ogłosić na tablicach ostrzegawczych umieszczonych w stosownych miejscach; przestrzegania tego zakazu mają dopilnować kierownicy i dozorcy ruchu i wykonywać od czasu do czasu próbne rewizye; przekroczenia należy natychmiast podawać do wiadomości sądów karnych.

Na ściślejszy teren wiertniczy, do zabudowań wiertniczych na nim i innych miejsc, w których się odbywa manipulacya z olejem ziemnym, wolno, jeżeli zachodzi potrzeba brać światło, wchodzić tylko z elektrycznemi lampami; na ten cel musi się znajdować na każdej kopalni przynajmniej jedna zawsze do użytku przydatna elektryczna lampka przenośna systemu dopuszczonego do użycia na kopalniach oleju ziemnego przez Urząd górniczy okręgowy.

§ 23.

Celem umożliwienia akcyi ratunkowej w razie pożaru należy przestrzegać następujących postanowień:

Na kopalniach 2 klasy niebezpieczeństwa ma być w każdej wieży wiertniczej osobny rurociąg, którego wyloty na górze wieży mają być skierowane na łożyska rolek i trawersy. Rurociąg ten ma być połączony z kotłem parowym lub pompą służącą do jego zasilania w ten sposób, iżby w razie nagłego niebezpieczeństwa można użyć pary lub wody do gaszenia ognia we wieży powstałego. Wentyl zamykający ten rurociąg ma się znajdować zewnątrz zabudowań wiertniczych w miejscu bezpiecznem, łatwo dostępnem i oznaczonem widocznym znakiem.

Urząd górniczy okręgowy może w razie potrzeby zarządzić ze względów bezpieczeństwa zastosowanie powyższych postanowień także na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa.

Każda kopalnia obowiązaną jest utrzymywać zapas wody do gaszenia ognia w ilości od 5—10 cystern. Jeżeli przez kopalnię przechodzi wodociąg stale czynny, wystarcza połączenie z tym wodociągiem.

Kilka mniejszych kopalń sąsiadujących ze sobą może mieć wspólny basen wody, musi być jednak możliwem połączenie sikawek każdej z tych kopalń z tymże basenem.

Każda kopalnia ma utrzymywać w pogotowiu odpowiednią ilość przyrządów ogniowych, jak pomp lub sikawek, osęk, łopat, oskardów i wężów parcianych.

Przyrządy te należy przechowywać w dostępnem miejscu, które oznaczyć należy napisem: „Przyrządy ogniowe“. Na każdej kopalni ma się znajdować dostateczny zapas piasku do gaszenia ognia.

§ 24.

W razie pożaru ma dać sygnał alarmowy świstawką parową poszkodowany i najbliżsi sąsiedzi. Kopalniom oddalonym od pożaru sygnalizowanie jest wzbronione, aby przez to nie utrudniano oryentowania się straży pożarnej.

Kopalnie leżące w strefie, do której z palącego się miejsca iskry dolatują, mają bezwarunkowo zaprzestać roboty.

§ 25.

Każda wieża wiertnicza oraz zabudowania z nią połączone muszą być przy wszystkich otworach wiertniczych, w których pojawiają się erupcye, lub wedle doświadczenia można się ich spodziewać, obwiedzione odpowiednio wysokim i silnym wałem ziemnym. zawczasu, t. j. przed osiągnięciem pierwszego poziomu ropnego.

Takie same obwałowanie otrzymać mają zbiorniki i doły na olej ziemny (§§ 21, 55, al. 2 i 3, 58 i 92).

§ 26.

Przynoszenie na teren wiertniczy napojów wyskokowych, ich szynkowanie albo przechowywanie na nim jest zakazane.

§ 27.

Co do odległości otworów wiertniczych od siebie, od granicy obcego gruntu i od sąsiednich przedmiotów na powierzchni obowiązują następujące postanowienia:

A. Kopalnie na takich terenach, co do których o zamierzonem otwarciu ruchu 16 maja 1908, t. j. w dniu wejścia w życie ustawy z 22. marca 1908, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 61,

1. w myśl § 14 ustawy z 17. grudnia 1884, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 35 ex 1886, Władzy górniczej już doniesiono,

2. Władzy górniczej wprawdzie jeszcze nie doniesiono, ale uprawnienie do wydobywania minerałów żywicznych nabytem zostało przed dniem ogłoszenia ustawy z 22. marca 1908, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 61, umowami dzierżawnemi lub eksploatacyjnemi sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionemi,

I. Dla otworów wiertniczych mających się nowo założyć, na kopalniach, które w dniu 25. lipca 1904, t. j. w dniu ogłoszenia przepisów górn.-polic. dla kopalń oleju ziemnego w Galicyi z 26. czerwca 1904, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 68, były już w ruchu, mają wynosić *minimalne* odległości:

a) od granicy obcego gruntu na kopalniach obu klas niebezpieczeństwa 10 m,

b) od innych otworów wiertniczych, szybów naftowych, zbiorników na gazy, warsztatów, izb robotniczych i kancelaryj, na kopalniach obu klas niebezpieczeństwa 30 m,

c) od zbiorników na olej ziemny wedle postanowień § 58,

d) od domów mieszkalnych i dróg publicznych (dróg państwowych, krajowych i powiatowych, następnie dróg gminnych I. i II. klasy) na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa 30 m, a na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa 40 m,

e) od kuźni i kotłowni na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa 30 m, na kopalniach 2 klasy niebezpieczeństwa co najmniej 40 m, a o ile na to zezwalają rozmiary terenu, 50 m,

f) od publicznych budynków z wyjątkiem świątyń, następnie od cmentarzy, na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa 40 m, na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa 60 m.

g) od świątyń i od szybów kopalń wosku ziemnego, które są w ruchu, na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa 70 m, a na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa 100 m

Te odległości odnoszą się i do tych zakładów, co do których o zamierzonym ruchu doniesiono Władzy górniczej w myśl § 14 ustawy z 17. grudnia 1884, Dz. u. i rozp. kraj Nr. 35 ex 1885, przed dniem 25. lipca 1904, o ile rozpoczęcie ruchu kopalnianego nie zostało zakazane przez tę Władzę w myśl postanowień §§ 14 i 15 zacytowanej ustawy.

II. Dla wierceń za olejem ziemnym na terenach, na których zamierzonego rozpoczęcia ruchu w dniu 25. lipca 1904 wprawdzie Władzy górniczej jeszcze nie zgłoszono, jednakże już przed tym dniem uzyskano uprawnienie do wydobywania oleju ziemnego na mocy sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionych kontraktów dzierżawnych lub eksploatacyjnych, obowiązują odległości ustanowione w ustępie I. tego paragrafu jednakże z tą zmianą, że odległość mających się założyć otworów wiertniczych od granicy obcego gruntu dla kopalń obu klas niebezpieczeństwa musi wynosić u gruntów szerokich na 30 m i powyżej, co najmniej 15 m, u gruntów o szerokości poniżej 30 m, połowę szerokości gruntu, ale co najmniej 10 m.

Postanowienia punktu II. odnoszą się także i do takich terenów, co do których kontrakty dzierżawne lub eksploatacyjne zawarto przed dniem 25. lipca 1904, a sądowe lub notaryalne ich uwierzytelnienie uzyskano dodatkowo najpóźniej w 2 miesiące po tymże dniu.

III. Przy wszystkich innych kopalniach podpadających pod postanowienia wyszczególnione pod lit. A. tego § mają wynosić odległości otworów wiertniczych co najmniej:

a) od granicy obcego gruntu 20 m,

b) od innych otworów wiertniczych 40 m,

c) od mieszkalnych budynków, na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa 40 m, zaś na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa 50 m.

Dla odległości od reszty przedmiotów obowiązują także przy tych wierceniach za olejem ziemnym przepisy zawarte w ustępie I. tego paragrafu.

B. Kopalnie, do których odnoszą się postanowienia § 31, ustęp 1 i 2 krajowej ustawy naftowej z 22. marca 1908, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 61.

Otwory wiertnicze na tych kopalniach (licząc od środka otworu wiertniczego) muszą być oddalone przynajmniej 30 m od granic terenu kopalnianego, a przynajmniej 60 m od innych otworów wiertniczych.

Co do odległości od reszty przedmiotów obowiązują dla tych wierceń przepisy zawarte w ustępie A III. tego paragrafu.

O ile na to pozwalają względy bezpieczeństwa, może Urząd górniczy okręgowy zezwolić uprawnionemu do wydobywania na założenie otworów wiertniczych na własnych terenach w mniejszych odległościach od siebie niż te, które ustanowiono w poprzednich ustępach; odległość poszczególnych otworów wiertniczych od siebie musi jednak wynosić co najmniej 30 m.

Istnienie otworów wiertniczych, budynków oraz innych przedmiotów po dzień ogłoszenia tych przepisów za zezwoleniem Władzy już założonych względnie postawionych, pozostaje przez powyższe postanowienia nienaruszone.

IV. O budynkach i urządzeniach.

a) O wieży wiertniczej i przynależnych zabudowaniach i urządzeniach.

§ 28.

Wieże wiertnicze i zabudowania z niemi połączone, niemniej wszystkie maszyny i przyrządy służące do wiercenia muszą być sporządzone odpowiednio mocno, bezpiecznie i z dobrego materyału.

Z wieżą wiertniczą wolno bezpośrednio łączyć tylko zabudowania nad żórawiem wiertniczym i nad stałą maszyną służącą do wiercenia.

§ 29.

Na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa wolno do budowy wież wiertniczych i połączonych z niemi zabudowań używać drzewa li tylko na szkielet,

ale nie na ściany tychże. Te przedmioty mają być kryte materyałem ogniotrwałym, który nie może zawierać asfaltu ani mazi.

Na takich kopalniach należy wieże wiertnicze i zabudowania z niemi połączone, o ile się je stawia nowe, ustawiać na belkowaniu tak, by podłoga zabudowań tych była podniesioną co najmniej na 0·5 m ponad teren; wieże wiertnicze mają otrzymać szerokość w rzucie poziomym co najmniej 6 m w świetle, a w koronie co najmniej 1·4 m w świetle.

Każda wieża wiertnicza ma być zabezpieczona przeciw wywrotowi silnemi drucianemi linami lub w inny odpowiedni sposób.

Na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa, oraz przy nowych budowlach także na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa muszą podłogi we wieży wiertniczej i w zabudowaniach z nią połączonych być tak ułożone, aby różnica ich poziomu nie przenosiła 25 cm.

Układanie rur na podłogach lub nad niemi w sposób utrudniający bezpieczną komunikacyę jest niedozwolone.

Stałe lub często się powtarzające roboty we wieży wiertniczej wolno wykonywać tylko z odpowiednio zabezpieczonych pomostów. Te pomosty muszą być zabezpieczone poręczą o wysokości przynajmniej 1 m i listwą nożną. Drabiny prowadzące na te pomosty muszą być dostatecznie mocne, wygodne i silnie przymocowane i zawsze w dobrym i bezpiecznym stanie utrzymywane; szczeble mają być zapuszczone w listwy.

Na kopalniach 2 klasy niebezpieczeństwa, oraz przy nowych budowlach także na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa muszą w każdej wieży wiertniczej obok pierwszego, drugiego i najwyższego pomostu być urządzone na zewnątrz otwierające się możliwie wygodne okna ratunkowe a przed niemi, na zewnętrznej stronie wieży wiertniczej, balkoniki (platformy), zabezpieczone poręczą wysoką co najmniej na 1·2 m. Taka platforma ma się znajdować u nowo powstać mających budowli także koło korony wieży. Te platformy ma się zaopatrzyć w urządzenia, któreby umożliwiały robotnikowi w razie potrzeby szybką i pewną ucieczkę na ziemię. Jako liny ratunkowe mogą być używane tylko odpowiednio grube, nie sztukowane liny manilowe. Używanie na ten cel lin drucianych jest wzbronione. Urząd górniczy okręgowy może na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa zarządzić urządzenie balkoników (platform) wspomnianego rodzaju obok pierwszego i drugiego pomostu wież wiertniczych, które już istniały w dniu ogłoszenia tych przepisów górniczo-policyjnych, jeżeli to ze względów bezpieczeństwa jest bezwarunkowo koniecznem.

W zimie podczas pracy muszą być wiertnicze zabudowania i wieże dostatecznie ogrzewane, te ostatnie tak w swojej dolnej części jak i na pomoście, na którym pomocnik przy werblu pracuje. Przy ogrzewaniu parą muszą kaloryfery być sporządzone w całości z żelaza i muszą być zasilane

parą wprost z kotła. Ogrzewacze muszą być także i pod ławką przeznaczoną dla wiertacza.

§ 30.

Budynki nad żórawiem wiertniczym i nad maszyną służącą do wiercenia muszą posiadać takie rozmiary, ażeby można bezpiecznie dostąpić do wszystkich miejsc manipulacyjnych.

§ 31.

Wieżę wiertniczą, jak też i budynek nad żórawiem wiertniczym i maszyną należy zaopatrzyć w następujące drzwi i okna:

a) Na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa i przy wszystkich nowych budowlach na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa:

1) wieżę wiertniczą w drzwi główne i w drzwi boczne, umieszczone w ścianie naprzeciw kosza szlamowego, oraz w okna o powierzchni świetlnej, łącznie co najmniej 1 m^2 wynoszącej;

2) zabudowanie rygu wiertniczego w drzwi w prawej ścianie przed żórawiem i w lewej ścianie naprzeciw korby, patrząc od budynku maszynowego ku wieży, oraz w okno o dostatecznej powierzchni świetlnej;

b) na wszystkich kopalniach zabudowanie maszyny w drzwi w tylnej ścianie zabudowania a na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa także i w lewej ścianie, patrząc ku wieży, obok siedzenia wiertacza podczas łyżkowania i tłokowania, oraz w okno o dostatecznej powierzchni świetlnej.

Jeżeli doły na łyżkowiny lub ropę znajdują się blizko wieży lub zabudowań wiertniczych, należy od odnośnych drzwi urządzić bezpieczne przejście obok dołu lub ponad dołem. Podczas pracy nie wolno drzwi zamykać, gdy jednak praca ustanie, mają one być natychmiast na klucz zamknięte Wszystkie te drzwi muszą się same zawierać i muszą być co najmniej wysokie na 2 m a szerokie na 1 m. Przy wieżach wiertniczych istniejących już w dniu ogłoszenia tych przepisów mogą drzwi główne posiadać szerokość 0·75 m. Urządzeń, jak haków, klamek, zapadek i t. p., które przeszkadzają szybkiemu otwieraniu drzwi, nie wolno w nich umieszczać.

Podłogę w wieżach i w izbach maszynowych należy posypywać piaskiem lub w inny sposób tak zabezpieczyć, aby robotników uchronić przed pośliznięciem się.

§ 32.

Stanowisko wiertacza ma się znajdować w zabudowaniu żórawia wiertniczego, a nie we wieży wiertniczej, a na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa przenieść je należy przy łyżkowaniu do tylnej części zabudowania maszyny wiertniczej, w miejsce obok drzwi w lewej ścianie tego zabudowania (§ 31

lit. b) a to z chwilą, gdy się pojawią w otworze wiertniczym ślady gazów lub ropy, jak również, gdy się wykonuje próbne tłokowanie ropy.

O ile w zabudowaniach wiertniczych na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa, istniejących w dniu ogłoszenia tych przepisów górniczo-policyjnych, stanowisko wiertacza nie może się znajdować w zabudowaniu żórawia wiertniczego dla braku miejsca, muszą być urządzone drzwi ratunkowe w prawej ścianie wieży wiertniczej obok kosza szlamowego i stanowiska wiertacza.

§ 33.

Szyby kopane dla rozpoczęcia wiercenia muszą mieć odpowiednią oprawę. Przy ich pogłębianiu należy postępować wedle reguł sztuki górniczej.

§ 34.

Z chwilą pojawienia się śladów gazów lub ropy w otworze wiertniczym należy przestrzegać następujących środków ostrożności:

a) Wylot rur wiertniczych należy tak zabezpieczyć, aby uderzenie żelazem (liną, łyżką, żerdzią wiertniczą) o krawędź rur było wykluczone.

b) Widełki powinny być wyłożone metalem w ten sposób, aby ani przy ostrem podchwyceniu żerdzi wiertniczej, ani przy jej usunięciu się we widełkach, iskry nie mogły się wytwarzać.

c) Do wbijania klinów i do innych czynności, wymagających silnych uderzeń młota, nie wolno w zabudowaniach wiertniczych używać młotów żelaznych lub stalowych.

§ 35.

Jeżeli na ławie wiertniczej ustawia się żerdzie (sztangi) wiertnicze, musi ta część ławy, na której one spoczywają, posiadać urządzenie zapobiegające ich zesunięciu się i nie może być ruchomą.

Z chwilą, gdy się pojawią w otworze wiertniczym ślady gazów lub ropy, należy powierzchnię ławy wiertniczej naokoło wykroju, oraz bramkę ławy wiertniczej wyłożyć materyałem wykluczającym tworzenie się iskier, jeżeli te części nie są sporządzone z takiego materyału.

§ 36.

Olej ziemny i gazy należy odprowadzać z otworów wiertniczych i wież wiertniczych w sposób pewny i wykluczający niebezpieczeństwo pożaru i eksplozyi.

Jeżeli się nie odprowadza oleju ziemnego zapomocą rurociągów, należy do tego używać w ziemię włożonych albo w niej wykonanych ogniotrwałych koryt lub kanałów, zaopatrzonych w łatwo dostępne zasuwy żelazne,

Urządzenia do odprowadzania gazów mają na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa być założone natychmiast przy rozpoczęciu wiercenia, a na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa wtedy, gdy z otworu wiertniczego zaczną się wydobywać gazy.

Sposób wykonania tych urządzeń ma być podany w planie ruchu.

Powyższe postanowienia mają zastosowanie także do otworów wiertniczych istniejących w dniu obwieszczenia tych przepisów górniczo-policyjnych.

Urząd górniczy okręgowy może uprawnionych do wydobywania na ich prośbę uwolnić od obowiązku założenia urządzeń do odprowadzania gazów a to na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa w ogóle, a na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa istniejących w dniu obwieszczenia tych przepisów górniczo-policyjnych, wtedy, jeżeli ilość gazów wydobywających się z otworu wiertniczego wynosi mniej niż 1 m^3 w minucie.

§ 37.

Średnica czopów rolek wieżowych ma wynosić co najmniej 60 mm.

Średnica rolki, znajdującej się na koronie wieży wiertniczej a służącej dla liny łyżkowej ma wynosić co najmniej 1 m. W to nie wlicza się wysokości obrzeżyn.

Łożyska dla rolek wieżowych muszą być całe z żelaza, wylane kompozycyą lub wyłożone metalem i mają być stale smarowane smarem łatwo ciekłym.

Powyższe postanowienia odnoszą się do kopalń 2. klasy niebezpieczeństwa i do otworów wiertniczych na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa, których głębokość wynosi 800 m i więcej.

§ 38.

Rowki rolek można wyłożyć odpowiednim materyałem, w każdym jednak razie muszą one być toczone.

Rolka dla liny łyżkowej ma być tak ustawioną, by ta lina szła środkiem otworu wiertniczego bez jakiegokolwiek tarcia o rury.

Rolki na koronie wieży muszą być zabezpieczone przeciw wyskoczeniu liny, w taki sposób, aby ani lina ani rolka nie tarły o te ochrony.

Przy otworach wiertniczych mających się nowo założyć na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa, belki na wieży muszą być z żelaza o przekroju podwójnego T lub U i posiadać wymiary, odpowiadające ich obciążeniu.

§ 39.

Wahacz (balansyer) należy tak zrównoważyć, aby po odłączeniu od niego żerdzi (sztang) wiertniczych i ciągadła można go było z łatwością ręką na dół ściągnąć.

Pod wahaczem należy od strony otworu wiertniczego umieścić stosowną podporę (stojak) dla ochrony robotników wiertniczych na wypadek złamania się ciągadła.

Nadto musi być wahacz zabezpieczony w odpowiedni sposób przeciw przeważeniu się zapomocą dostatecznie silnych lin, łańcuchów lub chomont.

§ 40.

Bębny linowe muszą być w stosunku do liny w ten sposób centrycznie ustawione, iżby lina nawijała się na nie zupełnie dobrze bez użycia jakichkolwiek osobnych urządzeń pomocniczych.

Wszystkie łożyska żórawi (rygów), służących do wiercenia, łyżkowania lub wydobywania ropy (transmisye) mają być zaopatrzone w panewki metalowe, należycie dopasowane, oraz w samoczynne smarownice, napełnione zawsze łatwo ciekłym smarem.

Na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa i przy otworach wiertniczych na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa, których głębokość wynosi 800 m i więcej, ma czop korbowy u żórawia wiertniczego mieć co najmniej 75 mm średnicy i posiadać osobną samoczynną smarownicę stale funkcyonującą. Nowe urządzenia muszą posiadać tarcze pasowe i wózki pasowe sporządzone z żelaza.

§ 41.

Tarcz hamulcowych u bębnów linowych nie wolno sporządzać z kutego żelaza lub stali, lecz tylko z lanego żelaza; taśmy hamulcowe mają się składać z dwóch części, t. j. z części napinającej i z części trącej połączonych ze sobą.

Na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa i przy otworach wiertniczych na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa, których głębokość wynosi 800 m i więcej, ma średnica tarczy hamulcowej wynosić co najmniej 1 m, szerokość zaś taśmy hamulcowej co najmniej 110 mm. Celem zapobieżenia przesuwaniu się taśmy hamulcowej na boki muszą się po obu stronach obwodu tarczy hamulcowej znajdować obrzeżyny grubości co najmniej 12 mm, lub inne celowi odpowiadające urządzenie.

Taśma hamulcowa ma być w ten sposób urządzoną, by obejmowała przynajmniej 3/4 obwodu tarczy hamulcowej.

Taśmy hamulcowe należy w ten sposób obkładać metalem z wykluczeniem żelaza, stali i białej łożyskowej kompozycyi, by zetknięcie się żelaza z żelazem było wykluczone.

Używanie hamulców różniczkowych jest dopuszczalne tylko za zezwoleniem Urzędu górniczego okręgowego.

§ 42.

Przy żórawiach wiertniczych wolno używać popuszczadeł tylko takich systemów, na które zezwoli Urząd górniczy okręgowy.

§ 43.

Przy wierceniach zapomocą siły pary ma się z reguły używać tylko stałych maszyn parowych. Gdy się używa lokomobil, należy do nich stosować postanowienia o kotłach parowych zawarte w niniejszych przepisach.

§ 44.

Od czasu pojawienia się gazów albo ropy w otworze wiertniczym na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa nie wolno robotnikom znajdować się podczas łyżkowania we wieży wiertniczej, z wyjątkiem podczas wprowadzania i odbierania łyżki.

Po każdem trzechkrotnem wyciągnięciu łyżki należy zachować przerwę 10 minutową celem ochłodzenia hamulca i pasów.

Pył tworzący się wskutek zużycia pasów należy w miarę potrzeby usuwać z podłogi a podłogę pod tarczami pasowemi polewać wodą.

§ 45.

Jeżeli przy instrumentowaniu w otworze wiertniczym potrzeba użyć do kręcenia sztang ratunkowych lub rur ratunkowych większej siły, niż normalnej, w takim razie taka robota ma być wykonana w obecności kierownika ruchu i pod jego osobistem kierownictwem. Czynność tę należy o ile możności wykonywać przy pomocy siły maszynowej lub poziomego koła ręcznego. Zakazuje się przymocowywać do żerdzi (sztang) więcej niż jedną dźwignię lub więcej niż jeden klucz.

Przy wszystkich trudniejszych i niebezpieczniejszych robotach zapomocą wielokrążka i podczas tak zwanego sztosowania nie wolno nikomu znajdować się we wieży wiertniczej i poza nią w jej bezpośredniej blizkości, z wyjątkiem wiertacza i tych robotników, których wiertacz, stosownie do koniecznej potrzeby, do tego wyraźnie przeznaczy.

Kierownik ruchu ma poświęcić największą uwagę manipulacyi przy używaniu wielokrążków i śrub ratunkowych. Przy używaniu śrub ratunkowych należy się tak urządzić, aby w razie złamania się sztang niemożliwem było rozrzucenie poszczególnych ich części.

b) O kotłowniach i kotłach parowych.

§ 46.

Kotłownie należy z uwzględnieniem kierunku wiatru głównie panującego w danej okolicy o ile możności tak ustawiać, aby nie mogły spowodować zapalenia się gazów wydobywających się z otworów wiertniczych.

Kotłownie należy o ile możności ustawiać w miejscach położonych wyżej niż wieże wiertnicze i zbiorniki na ropę; gdzie zaś to ze względu na konfiguracyę terenu jest niemożliwe, należy kotłownie od strony tych przedmiotów oddzielić odpowiednio wysokim wałem.

W żadnym wypadku nie wolno na terenie kopalnianym w kierunku ku kotłowni zakładać rowów lub koryt, któremiby olej ziemny z zabudowania wiertniczego, ze zbiorników na ropę lub z dołów na łyżkowiny mógł się przedostać do kotłowni.

Oszalowanie kotłowni musi być szczelne, szpary w ich ścianach i w drzwiach muszą być listwami zakryte. Części drewniane ściany kotłowni przeciwległej palowisku kotłów parowych opalanych ropą lub gazami muszą być wewnątrz blachą obite.

Na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa wolno do wybudowania kotłowni używać drzewa tylko na zrąb a nie na ściany.

Kotłownia musi być tak przestronna, aby dostęp do wszystkich części kotła był bezpieczny i wygodny. Pomiędzy tym bokiem kotła, w którym są drzwi do palowiska, a naprzeciw stojącą ścianą kotłowni, musi być miejsce szerokie przynajmniej na 2 m do wolnego użytku. Oprócz drzwi głównych ma każda kotłownia posiadać przynajmniej drugie drzwi jako ratunkowe. Z przybudówek dostawionych do kotłowni mają prowadzić drzwi na zewnątrz. Drzwi wchodowych do kotłowni nie wolno urządzać po stronie zwróconej ku otworowi wiertniczemu.

Podłoga w kotłowni nie może być sporządzona z drzewa (desek).

Dach kotłowni ma być na 70 cm naokoło komina sporządzony z blachy.

Kominy kotłów ruchomych muszą być wysokie przynajmniej na 9 m i posiadać średnicę odpowiadającą otworowi, którym uchodzi dym z kotła; mają one być zaopatrzone w rurę do przedmuchiwania komina parą, a u wylotu daszkiem; na wszystkich kominach należy umieszczać iskrochrony o formie używanej przy kominach lokomotyw. Komin, dach i iskrochron należy jak najczęściej oczyszczać ze sadzy.

Urządzenie do wprawiania w ruch gwizdawki parowej ma się znajdować przy drzwiach wchodowych kotłowni.

§ 47.

Wodoskazy kotłów parowych mają być zabezpieczone odpowiedniemi osłonami.

Manometr ma posiadać znak kontrolny.

Palowisko, popielnik i drzwi kanałów ogniowych mają mieć zamknięcia o ile możności szczelne.

§ 48.

W razie grożącej niebezpieczeństwem erupcyi gazów lub ropy zakazanem jest wyjmowanie ognia z kotłów parowych lub gaszenie go wodą.

Kotłownie na kopalniach oleju ziemnego 2. klasy niebezpieczeństwa muszą być oświetlone elektrycznemi lampkami żarowemi.

§ 49.

W razie erupcyi gazów lub ropy o niezwykłej sile, czy to na własnej czy też na sąsiedniej kopalni, ma kierownik a w jego nieobecności zastępca lub dozorca ruchu (wiertacz) zarządzić bezzwłocznie zgaszenie ognia względnie zastanowienie palenia w kotłowni i kuźni, jeżeli gazy i ropa nie mogą być w taki sposób pewnie odprowadzane, aby zapalenie się ich od tych ognisk było wykluczone. O takich erupcyach gazów lub ropy donieść należy natychmiast Urzędowi górniczemu okręgowemu, który ma bezzwłocznie, o ile możności w przeciągu 24 godzin, wydać dalsze zarządzenia.

§ 50.

Popiół wygarnięty z popielnika należy zupełnie wodą wygasić, zanim się go z kotłowni usunie.

§ 51.

Każdy samodzielny palacz musi posiadać przepisany egzamin.

Jeden palacz, o ile się mu odpowiednio do rozmiarów zakładu nie przydzieli potrzebnych pomocników, może obsługiwać co najwyżej dwa kotły parowe, maszynę dynamo i pompkę wodną, jeżeli one się znajdują pod jednym dachem. O ile te warunki zachodzą, może jeden palacz obsługiwać trzy kotły parowe, jeżeli do opalania używa się gazów lub ropy.

Palacza nie wolno podczas ruchu kotła używać do obsługi maszyn lub innych czynności poza kotłownią z wyjątkiem obsługiwania zbiornika ropy opałowej.

c) O innych budynkach.

§ 52.

Na każdej kopalni oleju ziemnego ma się znajdować kancelarya ruchu. Więcej kopalń należących do tego samego uprawnionego do wydobywania może posiadać za zezwoleniem Urzędu górniczego okręgowego jedną wspólną kancelaryę ruchu, jeżeli kopalnie te nie są zbyt od siebie oddalone.

§ 53.

Budynki nad otwartymi miernikami (stacye miernicze) muszą być oddalone co najmniej 30 m od kuźni, kotłowni, dynamomaszyn, warsztatów, budynków mieszkalnych, izb robotniczych (cechowni), kancelaryi i dróg publicznych (państwowych, krajowych i powiatowych, następnie dróg gminnych I. i II. klasy) i muszą być bez przerwy wydatnie wentylowane.

Do mierników istniejących już w czasie ogłoszenia tych przepisów nie odnoszą się powyższe postanowienia dotyczące odległości od już istniejących wyż wyszczególnionych przedmiotów.

§ 54.

Stacye pomp oleju ziemnego (tłocznie) muszą być oddalone przynajmniej 15 m od budynków mieszkalnych, kuźni, kotłowni i od dróg publicznych (państwowych, krajowych i powiatowych, następnie dróg gminnych I. i II. klasy). W nich ma zawsze panować największa czystość i należy się starać o ich dobrą wentylacyę.

Do tłoczni istniejących już w czasie ogłoszenia tych przepisów nie odnoszą się powyższe postanowienia dotyczące odległości od już istniejących wyż wyszczególnionych przedmiotów.

d) O zbiornikach na ropę i na gazy.

§ 55.

Każdy zbiornik na ropę znajdujący się na terenie kopalniany musi być należycie zabezpieczony i zamknięty.

Zbiorniki drewniane, o ile nie są wkopane w ziemię, muszą być w całej swej wysokości dokoła ziemią obłożone, albo obwiedzione silnym a tak wy-

sokim wałem ziemnym, iżby przestrzeń, zamknięta tym wałem, mogła pomieścić całą zawartość drewnianego zbiornika. Dach drewnianych zbiorników ma być wytrzymały i ogniotrwale nakryty. Otwory manipulacyjne mają być zabezpieczone żelaznemi kratami.

Żelazne zbiorniki mają być obwiedzione odpowiednio wysokim i mocnym wałem. Pojemność wolnej przestrzeni zamkniętej wałem (zlewisko) musi wynosić przynajmniej połowę pojemności odnośnego zbiornika. Zlewisko to należy utrzymywać w jak największej czystości.

Dach każdego żelaznego zbiornika, z którego nie odprowadza się gazów w inny bezpieczny sposób, musi posiadać otwór zabezpieczony drucianą siatką bezpieczeństwa co najmniej o 144 oczkach na cm^2, aby gazy przez niego mogły uchodzić.

Na zbiornikach ziemnych (dołach na ropę) wszelkiego rodzaju należy dla odprowadzania gazów urządzić kominy z ogniotrwałego materyału przynajmniej 2 m wysokie, a ich górne otwory zabezpieczyć siatkami bezpieczeństwa, tak jak to podano w poprzednim ustępie.

Kurki i wentyle do odpuszczania ropy ze zbiorników o pojemności ponad 20 cystern, mają być sporządzone z lanej stali lub z metalu. U wszystkich zbiorników drewnianych, obłożonych dookoła ziemią, należy kurki i wentyle do odpuszczania osłonić ogniotrwałemi i zamykalnemi skrzyniami.

U każdego żelaznego zbiornika o pojemności ponad 20 cystern musi być także przyrząd, zapomocą którego możnaby rurociąg odprowadzający ropę zamknąć także wewnątrz zbiornika i zabezpieczyć jego zamknięcie. Urządzanie drabin wewnątrz takich zbiorników jest zabronione. Średnica otworów w dachu nie może przekraczać 25 cm.

Do każdego żelaznego zbiornika na ropę o wysokości ponad 5 m muszą być na zewnątrz stale przytwierdzone żelazne drabinki. Jeżeli dach zbiornika jest wypukły, natenczas przystęp od drabinki ku otworom ma być zabezpieczony poręczą.

Każdy żelazny zbiornik o pojemności ponad 20 cystern należy zabezpieczyć gromochronem sporządzonym przez koncesyonowaną firmę.

§ 56.

Ropę stężałą w zbiornikach z powodu nizkiej temperatury, wolno tylko parą wodną rozgrzewać; używanie ognia do tego celu jest zabronione.

§ 57.

Płonącego zbiornika nie wolno gasić wodą. Ropę zawartą w zbiorniku można wypuszczać rurą odpływową do innych zbiorników lub dołów.

Mniejsze zbiorniki można nakryć mokremi płachtami, płonące beczki można gasić piaskiem, ziemią albo płachtami.

§ 58.

Zbiorniki i doły na ropę (§ 18) o pojemności ponad 20 cystern muszą być co najmniej 40 m oddalone od otworów wiertniczych i wszystkich budynków, w których się znajdują ogniska, jakoteż od dróg publicznych (dróg państwowych, krajowych i powiatowych, następnie dróg gminnych I. i II. klasy). Dla mniejszych zbiorników na ropę ma to oddalenie wynosić co najmniej 20 m.

Urząd górniczy okręgowy może zezwolić na zakładanie zbiorników i dołów na ropę o pojemności mniejszej niż 20 cystern w mniejszej odległości od powyższych przedmiotów, jeżeli stosunki terenowe tego wymagają.

Do dołów i zbiorników na ropę istniejących już w czasie ogłoszenia tych przepisów, nie odnoszą się powyższe postanowienia.

§ 59.

Każdy dół na ropę o pojemności ponad 20 cystern ma posiadać celowi odpowiednie urządzenie, łatwo dostępne i każdej chwili do użytku przydatne, któreby umożliwiało usunięcie z dołu wody gromadzącej się na jego dnie.

Usuwanie tej wody ma się odbywać o ile możności jak najczęściej.

§ 60.

Czyszczenie drewnianych i żelaznych zbiorników na ropę ma się odbywać w następujący sposób:

Drewniane zbiorniki na ropę należy po wypuszczeniu ropy odkryć, co najmniej przez 24 godzin przewietrzać i, jeżeli się ma kocioł parowy do dyspozycyi, parą wodną dobrze wydmuchać Potem należy czyszczenia zbiornika dokonać o ile możności z zewnątrz. Jeżeli wyczyszczenie wnętrza zbiornika jest bezwarunkowo potrzebne i nie da się uskutecznić z zewnątrz, to do tej czynności wolno używać zawsze tylko jednego robotnika. Tego robotnika należy przy tej pracy trzymać na linie, a przez czas pracy ma nad nim stale czuwać dozorca i drugi robotnik; ilekroć to będzie potrzebne ze względu na szkodliwe dla zdrowia oddziaływanie gazów zawartych w zbiorniku, ma robotnik pracę przerwać i wyjść natychmiast na wolne powietrze.

Tak samo postępować należy przy czyszczeniu żelaznych zbiorników na ropę. W pobliżu dna takich zbiorników muszą być włazy, a na dachu otwory (§ 55), przez których otwarcie należy dokonywać przewietrzania. Przewietrzanie i przedmuchiwanie zbiorników parą powinno się odbywać u większych zbiorników na ropę odpowiednio dłużej, a w każdym razie tak długo, aby robotnik po dokonanem wywietrzeniu mógł przebywać w zbiorniku bez niebezpieczeństwa.

Czyszczenie dołów na ropę może się odbywać po należytem wywietrzeniu równocześnie w kilku miejscach, przyczem nad każdym robotnikiem w dole zatrudnionym czuwać ma dwóch robotników na wierzchu. Robotnicy zajęci czyszczeniem dołów na ropę ponad 2 m głębokich muszą być podczas tej pracy trzymani na linie.

Kał usunięty ze zbiorników lub dołów na ropę należy składać w dołach na łyżkowiny lub w umyślnie na ten cel urządzonych krytych dołach.

Wypuszczanie kału na teren kopalniany lub do potoków i jarów jest zabronione.

§ 61.

Czasowo lub stale zastanowione otwory wiertnicze wydzielające większą ilość gazów, muszą być u ujścia na powierzchni ziemi tak zamknięte, aby gazy były odprowadzane wstawionemi tu rurami w sposób wykluczający wszelkie niebezpieczeństwo.

W razie zużytkowania ma być gaz odprowadzany do zbiorników na gaz lub do t. zw. rozdzielaczy.

Zbiorniki na gazy muszą być conajmniej 30 m oddalone od otworów wiertniczych będących w ruchu i od wszystkich budynków z ogniskami, jako też od dróg publicznych (dróg państwowych, krajowych, powiatowych, następnie dróg gminnych I. i II. klasy). Zbiorniki na gazy i t. zw. rozdzielacze, jeżeli ich łączna pojemność nie wynosi więcej niż 5 m^3, można ustawiać w mniejszej odległości od otworów wiertniczych.

Zamiast zbiornika na gazy można używać rurociągu odpowiedniej długości i średnicy, połączonego w takim razie z rurami gazowemi, odprowadzającemi gazy z poszczególnych rozdzielaczy do miejsc zużytkowania.

Powyższe postanowienia dotyczące odległości nie odnoszą się do zbiorników na gazy istniejących już w czasie ogłoszenia tych przepisów.

§ 62.

Zbiorniki na gazy i rozdzielacze mają co do swej konstrukcyi i swych wymiarów odpowiadać ilości i prężności gazów, i mają być zaopatrzone w takie urządzenia (wentyle bezpieczeństwa), aby prężność gazów nie mogła przekroczyć dopuszczalnej miary, i aby gazy odprowadzane ze zbiornika pod kotły parowe wolne były od przymieszki ropy. Wolny przekrój wentyla bezpieczeństwa nie może być mniejszy od przekroju rury doprowadzającej gazy. Zbiorniki na gazy uzbroić należy w urządzenie umożliwiające każdej chwili stwierdzenie prężności gazu zapomocą manometru.

Rurociągi połączone ze zbiornikami na gazy lub z rozdzielaczami muszą być tuż obok zbiornika na gazy jak i obok rozdzielacza niemniej w pobliżu

otworu wiertniczego zaopatrzone w przyrządy do zamykania, które w razie przerwania połączenia między otworem wiertniczym a zbiornikiem na gazy należy szczelnie zamknąć.

§ 63.

O każdej nowej instalacyi do zużytkowania gazów naftowych, którą uprawniony do wydobywania zamierza założyć na swym terenie kopalnianym, niemniej o każdej zamierzonej zmianie w instalacyi już istniejącej ma on przynajmniej na 14 dni przed jej rozpoczęciem zawiadomić Władzę górniczą za przedłożeniem odnośnych planów.

Przed otrzymaniem zezwolenia Władzy górniczej nie wolno w ruch wprowadzić takiej instalacyi.

Każdy taki nowy zakład lub jego zmiana może być wykonana tylko przez osoby, które zostały uznane za uzdolnione do tego rodzaju robót przez Urząd górniczy okręgowy.

e) Inne postanowienia.

§ 64.

Drzwi wszystkich zabudowań znajdujących się na ściślejszym terenie wiertniczym muszą się łatwo na zewnątrz otwierać.

Miejsca, w których się pracuje, szczególnie wnętrze wież wiertniczych i zabudowań z niemi połączonych, muszą być dostatecznie jasne i należycie przewietrzane.

Wszystkie budynki na ściślejszym terenie wiertnicym należy pokryć blachą, tekturą asfaltową, lub innym możliwie ogniotrwałym materyałem.

U wszystkich kominów tych budynków muszą być daszki ochronne a u kominów kuźni także iskrochrony lecz nie z siatki drucianej.

§ 65.

Na ściślejszym terenie wiertniczym wolno nocować tylko w budynkach mieszkalnych tam się znajdujących.

Robotnikom wolno wchodzić jedynie do tych zabudowań, w których mają wykonywać pracę sobie przydzieloną.

§ 66.

O zamierzonem używaniu motorów elektrycznych w ogólności, dynamomaszyn, o ile te ostatnie nie służą jedynie do celów oświetlenia, jak też

motorów benzynowych, ropnych (naftowych) i gazowych na terenie kopalnianym należy z reguły co najmniej na 14 dni przed rozpoczęciem ustawiania donieść Władzy górniczej przy dołączeniu odnośnych planów. Co do oddalenia maszyn tego rodzaju od otworów wiertniczych, zbiorników gazowych i ropnych mają analogiczne zastosowanie postanowienia § 73, ust. 1.

Elektryczne maszyny wszelkiego rodzaju tudzież elektryczne przewody mają być tak urządzone i zabezpieczone, aby przez nie nikt nie mógł być przypadkowo uszkodzony.

Przy wszystkich takich zakładach należy przestrzegać „Przepisów bezpieczeństwa urządzeń elektrycznych o prądzie silnym“ najnowszego nakładu, wydanych przez Stowarzyszenie elektrotechniczne w Wiedniu dla urządzenia i ruchu zakładów elektrycznych o silnym prądzie.

Takie zakłady można puścić w ruch dopiero po zbadaniu ich przez Urząd górniczy okręgowy, przy współudziale znawcy, posiadającego kwalifikacye określone w 2 ustępie § 85 niniejszych przepisów.

U motorów gazowych musi być automatyczny przyrząd do puszczania w ruch.

§ 67.

Wszystkie obracające i poruszające się części maszyn i warsztatów, wszystkie rodzaje transmisyi, następnie przewody pary wodnej i prądu elektrycznego należy tak zabezpieczyć, aby nikt nie mógł być uszkodzony przez nie bez swojej winy.

Na ściślejszym terenie wiertniczym nie wolno używać do osłony rurociągów materyałów zapalnych Jeżeli rurociągiem prowadzi się parę przegrzaną, musi materyał izolacyjny być dostosowany do temperatury pary.

Rurociągi należy prowadzić albo pod powierzchnią ziemi lub przynajmniej 2 m nad ziemią i je odpowiednio bezpiecznie podeprzeć i przytwierdzić.

Robotnikom, zatrudnionym przy maszynach wolno nosić tylko obcisłą odzież.

Zakładanie rękami pasów na poruszające się tarcze jest zakazane. Nie wolno łączyć końców pasów transmisyjnych nitami żelaznymi.

Podczas ruchu maszyny wolno jej części tam tylko smarować, gdzie przy zwykłej uwadze nie grozi robotnikowi żadne niebezpieczeństwo albo gdzie przy użyciu stosownych urządzeń wogóle jest wykluczone wszelkie niebezpieczeństwo.

Wprawianie w ruch i zatrzymywanie maszyn musi się odbywać w sposób bezpieczny a czynność tę należy sygnalizować robotnikom przy tem zatrudnionym.

Wszystkie łożyska czopowe muszą mieć przykrywki.

Kowalom i ślusarzom mają być oddane do użytku okulary ochronne.

Wyloty rur wydmuchowych u maszyn parowych mają być w taki sposób zabezpieczone, aby zanieczyszczenie terenu przez porwane parą smary było niemożliwe.

§ 68.

Wentyl wpustowy dla pary do maszyny wiertniczej ma znajdować się w zabudowaniu żórawia obok stanowiska wiertacza.

Przy maszynie wiertniczej znajdować się ma nadto podczas łyżkowania lub próbnego tłokowania drugi wentyl wpustowy lub przepustnica (Drosselklappe) naprzeciw stanowiska wiertacza.

Sterowanie zwrotne maszyn wiertniczych odbywać się ma zapomocą osobnego nastawnika (dźwigni zwrotnej) umieszczonego w stosownej odległości od kół zamachowych i tarcz pasowych albo w inny bezpieczny sposób.

V. O oświetleniu.

§ 69.

Wieże wiertnicze i teren przed niemi, zabudowania maszynowe i wszelkie warsztaty muszą być oświetlane podczas ruchu w nocy dostatecznie i w sposób poniżej podany.

§ 70.

Do oświetlania wież wiertniczych i zabudowań z niemi połączonych wolno używać zwykłych lamp naftowych lub olejnych tylko na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa; lampy takie należy umieścić w osobnych z ogniotrwałego materyału sporządzonych skrzynkach, zabezpieczyć je przeciw wywróceniu się, umieścić poza wieżą wiertniczą, względnie poza zabudowaniem z nią połączonem i oddzielić od tych przedmiotów dostatecznie silnem i szczelnem oszkleniem.

Palnik lampy musi być tak urządzony, aby światło zgasić można bez otwierania skrzynki.

§ 71.

Na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa w ogóle, a na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa wtedy, gdy gazy ropne zaczną występować z otworu wiertniczego, jako też od chwili, gdy zamknięto wodę hermetycznemi rurami

(§ 93), wolno oświetlać wieże wiertnicze i budynki z niemi połączone tylko elektrycznemi lampami żarowemi. We wieżach wiertniczych i budynkach z niemi połączonych należy umieścić przynajmniej 6 do 7 elektrycznych lampek żarowych, a mianowicie 2 w dolnej części wieży wiertniczej naprzeciw kosza łyżkowego, jednę nad pierwszym pomostem, jednę nad najwyższym pomostem, jednę albo dwie w budynku żórawia wiertniczego, a jednę w zabudowaniu maszynowem.

§ 72.

Urządzenie i ruch elektrycznego oświetlenia na ściślejszym terenie wiertniczym ma się odbywać według postanowień „Przepisów bezpieczeństwa urządzeń elektrycznych o prądzie silnym“ wydanych przez Stowarzyszenie elektrotechniczne w Wiedniu. Nadto należy uwzględniać następujące postanowienia.

§ 73.

Generatory, rotacyjne transformatory, akumulatory oraz przynależne przyrządy do łączenia prądu i bezpieczniki wolno ustawiać na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa tylko w oddaleniu przynajmniej 30 m a na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa tylko w oddaleniu przynajmniej 40 m od otworów wiertniczych, zbiorników na ropę i gazy.

Stałe transformatory (transformatory dla prądu przemiennego i trójfazowego) wolno stawiać także w obrębie tego okręgu; wyjątek stanowi tu wnętrze wieży wiertniczej i zabudowań z nią połączonych.

Normalne napięcie w zakładach do oświetlania nie może wynosić w miejscach użycia więcej niż 120 Volt.

§ 74.

Na kopalniach 1. klasy niebezpieczeństwa w okręgu o promieniu 30 m, a na kopalniach 2. klasy w okręgu o promieniu 40 m mierząc od otworów wiertniczych i zbiorników na ropę i gazy, przewody elektryczne przeznaczone do użycia muszą być osłonięte albo podwójną impregnowaną izolacyą bawełnianą albo podwójną plecionką bawełnianą, napojoną minią, albo pojedynczą plecionką bawełnianą i płaszczem azbestowym. Drutów w obcisłej pochwie gumowej (izolacya G i izolacya GH) nie wolno używać w obrębie powyższych odległości.

Połączenia drutów ze sobą muszą być wykonane bardzo starannie albo zapomocą zlutowania albo w inny pewny sposób, wykluczający rozluźnienie końców ogołoconych z izolacyi. Miejsce połączenia ma być dokładnie zizolowane.

Używanie zacisków do łączenia przewodów jest zabronione.

§ 75.

Wyłączniki i bezpieczniki lamp elektrycznych, o ile one się nie znajdują w odległości co najmniej 30 m od otworu wiertniczego, wolno umieszczać tylko w szczelnych, gazów nie przepuszczających skrzynkach; od użycia takich gazoszczelnych skrzynek można odstąpić, jeżeli się używa wyłączników i bezpieczników gazoszczelnie urządzonych.

Przewody prowadzące do wież wiertniczych mają być na wszystkich biegunach zaopatrzone w stopki.

§ 76.

We wieżach wiertniczych i w zabudowaniach z niemi połączonych, również na ścianach zewnętrznych tych przedmiotów nie wolno przeprowadzać przewodów elektrycznych; od tego zakazu czyni się wyjątek dla przewodów łączących główną linię z lampkami, znajdującemi się w owych budynkach, a to co do wież wiertniczych, jak długo nie można się spodziewać erupcyi gazów i ropy, zaś co do zabudowań z wieżami wiertniczemi połączonych w ogólności. Takie przewody muszą być jednak możliwie krótkie.

Lampki żarowe muszą być tak umieszczone, aby prąd dochodził do nich bezpośrednio z zewnątrz

Dla przewodów elektryczności przechodzących przez ściany należy używać stale przytwierdzonych rurek izolacyjnych opierających się ogniowi i wilgoci.

§ 77.

Przewody do lampek żarowych znajdujących się we wieżach wiertniczych i w zabudowaniach z niemi połączonych muszą być poprowadzone bezpośrednio od masztu rozdzielającego przewody; odległość tego masztu od wieży wiertniczej ma wynosić co najmniej 5 m a co najwyżej 10 m.

§ 78.

Dla przymocowania przewodów do ściany wieży wiertniczej i zabudowań z nią połączonych wolno używać tylko pionowo umieszczonych izolatorów dzwonkowych o wysokości co najmniej 100 mm. Przewody o różnem napięciu prądu muszą być przynajmniej 30 cm od siebie oddalone.

§ 79.

Wolno wiszące przewody do lampek muszą mieć przekrój metalu co najmniej 6 mm^2.

§ 80.

Stopki i wyłączniki należy umieścić w oddzielnych skrzynkach.

Stopki mają być dostępne tylko dla kierownika ruchu i odpowiedzialnego dozorcy oświetlenia elektrycznego (§ 84), wyłączniki zaś także dla robotników.

Stopki mają być obliczone dla włączonej siły prądu i muszą być dwudzielnie tak skonstruowane, iżby patronu stopki nie można przypadkowo wymienić na patron przeznaczony dla większej siły prądu.

Użycie zwykłych drutów ołowianych na bezpieczniki jest zakazane.

§ 81.

Lampki żarowe użyte we wieży wiertniczej i w zabudowaniach z nią połączonych muszą mieć oprawę niedopuszczającą obluźnienia się lampki wskutek wstrząśnień; muszą one również być osłonięte szczelnym kloszem ochronnym obejmującym także oprawę lampki i silną kratą drucianą. Przewody muszą być do oprawy lampki oddzielnie od siebie wprowadzone.

Wyłączników dla takich lampek żarowych nie wolno umieszczać u samej lampki.

Lampki żarowe należy tak umieszczać, aby przypuszczalnie nie mogły doznać uszkodzenia także w razie erupcyi z otworu wiertniczego.

Dla lampki służącej do oświetlenia najwyższego pomostu wieży wiertniczej ma istnieć osobny wyłącznik.

Jeżeli erupcye ropy już są albo się ich spodziewać należy, wówczas lampki żarowe przeznaczone do oświetlenia wnętrza wieży i zabudowań wiertniczych otrzymać muszą oprócz ochrony przepisanej w 1. ustępie tego paragrafu jeszcze dalsze zabezpieczenie zapomocą skrzynek ochronnych oszklonych o ścianach ukośnych, obitych wewnątrz blachą cynkową.

Używanie lampek ruchomych (przenośnych) połączonych z przewodami elektrycznymi jest na kopalniach obu klas niebezpieczeństwa zakazane.

§ 82.

Lampki żarowe używane w stacyach pompowych i mierniczych, w zabudowaniach, w których się odbywa manipulacya z olejem ziemnym, tudzież umieszczone poza wieżą wiertniczą i zabudowaniami z nią połączonemi w pro-

mieniu 50 m licząc od otworów wiertniczych, zbiorników na ropę i zbiorników na gazy, muszą być zaopatrzone w klosze ochronne obejmujące także oprawę lampek.

§ 83.

Lamp łukowych wolno używać jedynie poza okręgiem ochronnym 50-metrowym określonym w § 82; punkt świetlny musi się znajdować w wysokości co najmniej 12 m nad powierzchnią ziemi.

§ 84.

Urządzenie oświetlenia elektrycznego należy starannie utrzymywać w dobrym stanie.

Kopalnie oleju ziemnego 2. klasy niebezpieczeństwa muszą w tym celu mieć odpowiednio ukwalifikowanych odpowiedzialnych dozorców (monterów), którzy mają stale kontrolować całe urządzenia, w razie potrzeby także w porze nocnej i wykonywać potrzebne drobne naprawki. W szczególności mają ci dozorcy, przynajmniej raz na tydzień i po każdej erupcyi, która wyrzuca ropę aż do korony wieży, dokładnie zbadać urządzenie światła elektrycznego wewnątrz wieży wiertniczej i zabudowań z nią połączonych, a wynik tego badania wpisać do księgi na to przeznaczonej.

Jeden dozorca może, zależnie od wzajemnej odległości otworów wiertniczych, ilości generatorów prądu elektrycznego i t. d., dozorować urządzenia oświetlenia elektrycznego co najwyżej w 10 wieżach wiertniczych i w zabudowaniach z niemi połączonych, w których takie oświetlenie istnieje i które oświetlenia potrzebują.

Dozorców tych należy zgłosić w Urzędzie górniczym okręgowym.

Urząd górniczy okręgowy oznacza, jaką ilość wież wiertniczych i zabudowań z niemi połączonych może nadzorować jeden dozorca w myśl postanowień poprzedniego ustępu.

Dozorcami urządzeń do oświetlenia elektrycznego mogą być tylko takie osoby, których uzdolnienie uznał Urząd górniczy okręgowy na podstawie orzeczenia komisyi egzaminacyjnej przez tenże Urząd ustanowionej. Komisya egzaminacyjna składać się ma: z delegata Urzędu górniczego okręgowego, jednego znawcy elekrotechnika (§ 85) i jednego dozorcy (montera) elektrycznego oświetlenia.

Powyższe postanowienie nie odnosi się do tych dozorców, których Urząd górniczy okręgowy uznał za uzdolnionych przed wejściem w życie niniejszych przepisów.

§ 85.

Prócz bieżącego nadzoru (§ 84) należy przynajmniej co pół roku urządzenie oświetlenia elektrycznego poddać dokładnemu zbadaniu przez znawcę.

Przy tej rewizyi należy się w szczególności upewnić, czy to urządzenie pod względem bezpieczeństwa ogniowego odpowiada obowiązującym przepisom.

Rewizyę ma przeprowadzić sądownie zaprzysiężony albo przez Władzę autoryzowany albo też przez Urząd górniczy okręgowy zamianowany znawca elektrotechnik. Braki ewentualnie znalezione oraz zarządzenia wydane z tego powodu ma znawca wpisać do księgi objazdowej.

§ 86.

Do wykonania nowych urządzeń i do wykonania naprawek wolno używać tylko takich osób, które Urząd górniczy okręgowy uznał za uzdolnione do tego.

§ 87.

Należy starannie tego przestrzegać, aby pękniete lub uszkodzone klosze ochronne lampek żarowych zastąpiono natychmiast nieuszkodzonymi.

Niezdatne do użytku lampki żarowe wolno wymieniać jedynie tylko po wyłączeniu odnośnego obwodu prądu; inne naprawki urządzeń elektrycznych w wieżach wiertniczych i zabudowaniach z niemi połączonych wolno wykonywać tylko przy świetle dziennem.

§ 88.

Podczas przerw w ruchu mają być wyłączone wszystkie obwody prądu.

§ 89.

Zwolnione przewody elektryczne prowadzące do wieży wiertniczej należy napiąć.

W razie niebezpiecznych erupcyi z niezamkniętych otworów wiertniczych należy urządzenie dla oświetlenia wieży wiertniczej natychmiast wyłączyć.

§ 90.

Postanowienia § 66, ustępy 2 i 4, należy analogicznie zastosować także do elektrycznego oświetlenia.

VI. O opalaniu kotłów parowych.

§ 91.

Jeżeli do opalania kotłów parowych używa się gazów, muszą one być zupełnie suche, t. j. bez domieszki ropy.

Rury gazowe muszą być zawsze w dobrym stanie utrzymywane i zaopatrzone w wentyle lub kurki do zamykania, umieszczone tak w kotłowni jak i poza kotłownią w bezpośredniej jej blizkości, jako też tuż przy zbiorniku na gazy. Do każdego rurociągu gazowego, wychodzącego ze zbiornika na gazy, wstawić należy przed każdą kotłownią w osobnem naczyniu po dwie druciane siatki bezpieczeństwa o 144 oczkach na 1 cm^2 powierzchni i 0·35 mm grubości drutu, których odległość od siebie ma wynosić 10 mm. Naczynie to ma być tak skonstruowane, by siatki były łatwo dostępne celem dokładnego dozorowania i wymiany. Po obu stronach tego naczynia mają być wstawione w rurociąg gazowy przyrządy do zamykania. Siatki druciane należy często dokładnie czyścić.

Doprowadzanie gazów do kotłów parowych wprost z otworów wiertniczych jest wzbronione.

Aby zapobiedz utworzeniu się w palowisku kotła niebezpiecznej mieszaniny dopływających gazów z powietrzem atmosferycznem, należy przed rozpoczęciem opalania gazem i po każdej jego przerwie rozniecić w palowisku ogień, zanim się w kotłowni otworzy przyrząd do zamykania dopływu gazów. Przy zapaleniu ognia powinien palacz stać z boku i zdala od palowiska.

Kurek rurociągu gazowego należy tylko powoli otwierać.

Wszystkie otwory w palowisku i w drzwiczkach palowiska kotła należy zamknąć. Otwór popielnika należy zabezpieczyć osłoną blaszaną w ten sposób, by w razie cofnięcia się płomienia palacz nie był narażony na niebezpieczeństwo.

§ 92.

Jeżeli do opalania kotłów parowych używa się ropy, należy przestrzegać następujących przepisów:

Z pomiędzy różnych sposobów opalania ropą wolno używać tylko opalania zapomocą rozpylonej ropy.

Dla przechowywania ropy opałowej muszą być przedewszystkiem w pobliżu kotła parowego, jednakże w oddaleniu co najmniej 10 m od niego ustawione dwa zbiorniki, jeden nad drugim, o takich rozmiarach, aby razem nie obejmowały więcej niż 100 q ropy. Co do urządzenia i konstrukcyi tych zbiorników obowiązują następujące postanowienia:

Wyżej położony zbiornik, z którego ropa samoczynnie spływa do rozpylacza, musi być ogniotrwały, zupełnie szczelny, a w miejscu najwyżej położonem musi posiadać otwór, zaopatrzony ochronną siatką drucianą dla ulatniania się gazów. Zbiorniki takie wolno napełniać tylko zapomocą rurociągów.

Przepełnieniu górnego zbiornika należy zapobiedz przez połączenie go rurką przepływową z dolnym zbiornikiem. Dla czyszczenia górnego zbiornika należy u jego dna przymocować rurę, zamykaną zapomocą odpowiedniego przyrządu. Przy manipulacyi należy starannie unikać zanieczyszczania terenu i uważać, aby do rozpylacza dostawała się tylko ropa czysta i wolna od wody.

Rurę, którą ropa odpływa ze zbiornika do rozpylacza, należy umieścić w stosownej wysokości ponad dnem zbiornika; wewnątrz zbiornika należy zakryć ją siatką, by zapobiedz zanieczyszczeniu rurociągu; zewnątrz zbiornika i to bezpośrednio przy ścianie tegoż należy umieścić przyrząd do zamykania.

Rurki, doprowadzające ropę i parę do rozpylacza, należy umieścić po tej samej stronie kotła parowego; dla regulowania dopływu ropy i pary należy te rurki zaopatrzyć w wentyle w ten sposób założone, aby można nimi bezpiecznie i wygodnie manipulować; nadto muszą być rurki w ten sposób ułożone i ze sobą połączone, aby można każdej chwili wszystkie rurociągi ropne przedmuchać parą. Rurki i ich połączenia mają być zawsze szczelne. Wszelkie zanieczyszczenie podłogi kotłowni ropą jest zabronione.

Wszystkie otwory w palowisku i w drzwiczkach palowiska kotła należy zamknąć. Otwór popielnika należy zabezpieczyć osłoną blaszaną w ten sposób, aby w razie cofnięcia się płomienia palacz nie był narażony na niebezpieczeństwo

Do przysypania rozlanej lub płonącej ropy należy mieć przygotowany w kotłowni i w pobliżu niej odpowiedni zapas piasku.

Nie wolno opalać kotła parowego nierozpyloną ropą w celu wytworzenia pary o prężności potrzebnej do funkcyonowania rozpylacza.

Jeżeli wskutek zgaśnięcia płomienia trzeba ogień na nowo rozniecić, należy postąpić według 4. i 5. ustępu § 91.

VII. O zamykaniu wody.

a) Na terenach zbadanych.

§ 93.

W każdym otworze wiertniczym należy wodę podziemną w ten sposób szczelnie zamknąć rurami, aby się nie mogła przedostać ani do roponośnych warstw, ani do złóż wosku ziemnego. Bez pozwolenia Władzy górniczej nie wolno tych rur usuwać.

Wodę szutrową należy natychmiast po nawierceniu pokładu, nadającego się do zamknięcia wody, szczelnie zamknąć po każdem przebiciu warstw szutrowych.

Rodzaj i sposób zamknięcia wody, oraz głębokości, w których to zamknięcie ma być dokonane, uwidocznić należy w planie ruchu. Głębokości należy oznaczyć odpowiednio do lokalnych stosunków geologicznych, znanych ze sąsiednich kopalń, do uwarstwienia górotworów i konfiguracyi powierzchni.

O dokonaniu zamknięcia wody, jako też o każdym w planie ruchu nieuwzględnionym przypływie wody po jej zamknięciu w otworze wiertniczym należy donieść natychmiast Urzędowi górniczemu okręgowemu celem ewentualnego przeprowadzenia kontroli i wydania potrzebnych zarządzeń w celu zapobieżenia zawodnieniu terenu.

W dziennikach wiertniczych, wymienionych w § 113, należy dokładnie podawać warstwy pokładów i głębokości, w których podziemne wody występują.

Jeżeli przy tak zwanych suchych wierceniach, po zamknięciu wody doprowadza się do otworu wiertniczego wodę pod ciśnieniem, należy o tem donieść Urzędowi górniczemu okręgowemu pisemnie najpóźniej na 3 dni naprzód, a w wypadkach nie cierpiących zwłoki telegraficznie lub telefonicznie, równocześnie z rozpoczęciem tej czynności. Sąsiednim uprawnionym do wydobywania przysługuje kontrola co do ilości wody do otworu wiertniczego wtłaczanej; tak samo przysługuje tym uprawnionym do wydobywania, po zamknięciu wody w otworze wiertniczym, kontrola ewentualnej utraty wody, gdy się używa systemów płuczkowych. Dla umożliwienia kontroli należy równocześnie ze zamknięciem wody w otworze wiertniczym wykonać urządzenia służące do tej kontroli.

Jeżeli występują objawy zawodnienia otworu wiertniczego, ma Urząd górniczy okręgowy, na prośbę interesowanego uprawnionego do wydobywania albo gdy się w inny sposób o tem dowie, natychmiast przeprowadzić dochodzenie miejscowe ewentualnie z przybraniem znawców i na podstawie wyniku tego dochodzenia zarządzić co należy.

b) Na terenach niezbadanych.

§ 94.

Na obszarze naftowym jeszcze niezbadanym, t. j. na obszarze, na którym występowanie, następstwo i właściwości warstw naftonośnych i wodonośnych tudzież złóż woskowych nie zostały jeszcze dostatecznie stwierdzone, należy odnośnie do zamknięcia wody zastosować postanowienia § 93 z następującemi zmianami:

We wszystkich otworach wiertniczych należy każdą wodę, występującą pod warstwami szutrowemi, natychmiast po przebiciu warstw wodonośnych

i po nawierceniu pokładu, nadającego się do zamknięcia wody, hermetycznie zamknąć osobno rurami w taki sposób, aby woda ta nie mogła się przedostać ani do warstw roponośnych, ani do złoża wosku ziemnego; rurami temi nie wolno ani poruszać, ani też nie wolno ich wycinać lub wyciągać. Jeżeli między dwiema albo więcej wodonośnemi warstwami nie natrafiono ani na złoża oleju albo wosku ziemnego, ani na gazy, natenczas można za zezwoleniem Urzędu górniczego okręgowego ruszyć z miejsca rury zamykające wodę, w celu zamknięcia niemi innych poziomów wodnych.

Dla każdego otworu wiertniczego należy prócz profilu, przepisanego w § 113, założyć i bieżąco prowadzić w 2 egzemplarzach drugi profil, który zawierać ma wszystkie miarodajne ważniejsze daty, potrzebne do ocenienia występowania wodonośnych warstw i zamknięcia wody. Sąsiednim uprawnionym do wydobywania przysługuje prawo wglądu do tych profilów.

W przeciągu 4 tygodni po ukończeniu robót wiertniczych, albo na wezwanie Urzędu górniczego okręgowego także wcześniej, należy temuż przedłożyć jeden egzemplarz profilu. Bliższe postanowienia co do sposobu prowadzenia tych profilów wyda Urząd górniczy okręgowy.

VIII. O ściąganiu wody.

§ 95.

Jeżeli jest zamierzonem rury hermetyczne, zamykające wodę wyjąć z otworów wiertniczych, które mają być opuszczone, należy te otwory wiertnicze w miarę wyjmowania rur zabijać wodoszczelnie stosownym materyałem.

O zamiarze takiego zabicia otworu wiertniczego należy donieść Urzędowi górniczemu okręgowemu co najmniej na 4 tygodnie przed rozpoczęciem tej roboty.

Urząd górniczy okręgowy, otrzymawszy takie doniesienie, przeprowadzi bezzwłocznie dochodzenie na miejscu, z przyzwaniem właściciela gruntu i sąsiednich uprawnionych do wydobywania, celem zbadania, w jaki sposób zabicie otworu wiertniczego uskutecznić należy, aby, także po usunięciu rur zamykających, uchronić warstwy ropne od wtargnięcia wód podziemnych.

Właścicielom gruntu i sąsiednim uprawnionym do wydobywania przysługuje kontrola nad przeprowadzeniem robót zarządzonego zabicia otworu wiertniczego, o których rozpoczęciu należy ich zawiadomić zawczasu, najpóźniej jednak na 3 dni przedtem.

§ 96.

Wszystkie otwory wiertnicze produkujące ropę, które nie posiadają hermetycznego zamknięcia wody, muszą być w ten sposób bez przerwy odwa-

dniane, aby nie oddziaływały szkodliwie ani na własny, ani na sąsiedni teren wiertniczy. W przeciwnym razie Władza górnicza, ewentualnie na prośbę sąsiedniego uprawnionego do wydobywania, zarządzi odwadnianie albo wody nie przepuszczające zasypanie takiego otworu wiertniczego, a gdyby się do tego zarządzenia w przeciągu 14 dni nie zastosowano, bezwarunkowo wykonanie tegoż na koszt uprawnionego do wydobywania, którego obowiązkiem było otwór wiertniczy odwadniać względnie zasypać.

§ 97.

Otwór wiertniczy, nie posiadający zamknięcia wody, musi być na wypadek jego opuszczenia natychmiast wodoszczelnie zasypany.

IX. O pompowaniu otworów wiertniczych.

§ 98.

Do poruszania przyrządów pompowych można używać lokomobil; do nich mają zastosowanie te same postanowienia, jakie poprzednio przepisano dla kotłów parowych wogóle (§§ 46—51).

§ 99.

Jeżeli do pompowania otworów wiertniczych używa się motorów elektrycznych lub benzynowych, ropnych (naftowych) i gazowych, stosować należy do nich postanowienia, przepisane poprzednio dla takich motorów i urządzeń elektrycznych (§ 66).

§ 100.

Włączanie i wyłączanie przewodów pompowych tak przy otworze wiertniczym, jak i przy kieracie pompowym, dozwolone jest podczas ruchu tych przewodów tylko za użyciem takich urządzeń, które umożliwiają bezpieczną manipulacyę. Manipulacyę tę opisać należy dokładnie w planie ruchu

X. O wydobywaniu oleju ziemnego zapomocą tłoka (tłokowanie).

§ 101.

Używanie bębna łyżkowego rygu wiertniczego do tłokowania ropy dozwolone jest tylko czasowo przy tłokowaniu próbnem dla zbadania wydatności otworu wiertniczego.

W razie tłokowania w powyższy sposób należy po każdorazowem wyciągnięciu tłoka z otworu wiertniczego zachować przerwę 5 minutową celem ochłodzenia hamulca i pasów.

Próbne tłokowanie może trwać najwyżej cztery tygodnie, licząc od chwili jego rozpoczęcia.

§ 102.

Do stałego tłokowania musi być wykonane osobne urządzenie w oddaleniu co najmniej 12 m od otworu wiertniczego i umieszczone w osobnem zabudowaniu. Budynek ten, mieszczący urządzenie do tłokowania, ma być oddzielony od wieży i zabudowań z nią połączonych wolną przestrzenią co najmniej 1 m szeroką. W ścianach odnośnych budynków muszą być wycięte okna, aby wiertacz mógł widzieć wnętrze wieży wiertniczej.

Na wyjątki z powyższych postanowień zezwala Urząd górniczy okręgowy dla kopalń 1. klasy niebezpieczeństwa pod warunkiem, że stanowisko osoby, obsługującej urządzenie do wydobywania oleju ziemnego zapomocą tłoka, znajduje się w osobnem zabudowaniu.

Na kopalniach 2. klasy niebezpieczeństwa mają być belki na koronie wieży wiertniczej żelazne o przekroju podwójnego T lub U.

Rolki linowe mają odpowiadać postanowieniom §§ 37 i 38 tych przepisów górniczo - policyjnych.

§ 103.

Przy stałem tłokowaniu należy zapobiedz temu, by spływająca po linie ropa nie zanieczyszczała terenu.

§ 104.

Wentyl wpustowy dla pary przy maszynie parowej do tłokowania, i, o ile hamowanie odbywa się zapomocą powietrza, wentyl wpustowy dla powietrza, oraz dźwignia hamulca i nastawnik mają być tak rozmieszczone, aby osoba, obsługująca urządzenie do wydobywania oleju ziemnego zapomocą tłoka, mogła je łatwo i wygodnie wprawiać w ruch, nie zmieniając swego stanowiska.

Hamulec, działający na bęben linowy, ma być urządzony też jako hamulec nożny, a jego konstrukcya ma odpowiadać postanowieniom § 40.

Jeżeli hamowanie odbywa się zapomocą powietrza, ma na skrzyni suwakowej każdego cylindra lub obok niej znajdować się wentyl bezpieczeństwa o średnicy przynajmniej 30 mm, w ten sposób ustawiony, by sam się otwierał w chwili, gdy ciśnienie w skrzyni suwakowej osiągnie wysokość normalnie używanej prężności pary w kotle.

Do smarowania maszyn służących do tłokowania wolno używać tylko smarów mineralnych czystych. Smarowanie odbywać się ma wyłącznie zapomocą przyrządów samoczynnych.

Maszynę do tłokowania należy co tydzień dokładnie badać w obecności kierownika ruchu. Wynik tego badania należy wpisać do księgi objazdowej.

§ 105.

Aby zapobiedz wyciągnięciu tłoka aż do rolek linowych na koronie wieży wiertniczej, należy każdą maszynę do tłokowania zaopatrzyć we wskaźnik głębokości, oraz w odpowiednie urządzenie, któreby zapewniało samoczynne zamykanie wentyla wpustowego dla pary przy maszynie do tłokowania w chwili, gdy tłok przechodzi przez wylot otworu wiertniczego.

§ 106.

W czasie zapuszczania i wyciągania tłoka, zarówno przy próbnem jak i stałem tłokowaniu ropy, nie wolno znajdować się we wieży wiertniczej żadnemu robotnikowi z wyjątkiem w chwili wprowadzenia tłoka do otworu wiertniczego.

Po kilkakrotnem zapuszczeniu tłoka przy obu rodzajach tłokowania powinna osoba, obsługująca urządzenie do wydobywania oleju ziemnego zapomocą tłoka, dokładnie zbadać całe urządzenie służące do tłokowania ropy a ewentualne braki natychmiast usunąć.

Kierownik ruchu oznacza, jak często tego rodzaju badania należy przedsiębrać.

§ 107.

O rozpoczęciu tak próbnego jak i stałego tłokowania ropy należy bezzwłocznie donieść Urzędowi górniczemu okręgowemu celem ewentualnej kollaudacyi tych urządzeń.

XI. O materyałach rozsadzających.

§ 108.

Bez osobnego zezwolenia Władzy górniczej nie wolno używać materyałów rozsadzających, w szczególności do torpedowania otworów wiertniczych.

XII. Ogólne postanowienia.

§ 109.

Jeżeli techniczny ruch kopalni oleju ziemnego ma być prowadzony pod kierownictwem lub nadzorem osób, które podjęły się wykonania pewnych robót na tej kopalni w charakterze przedsiębiorców po myśli § 30, ustęp 2, punkt 1, ustawy z 22. marca 1908, Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 61, wówczas należy na to uzyskać osobne zezwolenie Urzędu górniczego okręgowego.

§ 110.

Oddawanie w akord robót wiertniczych, instrumentacyjnych i wydobywczych robotnikom w ten sposób, iżby występowali jako przedsiębiorcy w myśl § 30, ustęp 2, punkt 1, ustawy z 22. marca 1908, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 61, jest zabronione.

§ 111.

Następujące roboty mogą być wykonywane tylko za wynagrodzeniem dziennem (szychtowem):

a) wszystkie trudne roboty instrumentacyjne;

b) wszystkie roboty instrumentacyjne w otworach wiertniczych, w których pojawiają się erupcye gazów i ropy;

c) tłokowanie oleju ziemnego;

d) zapuszczanie i wyciąganie rur wiertniczych.

§ 112.

Przed rozpoczęciem robót wiertniczych na obszarze naftowym jeszcze niezbadanym (§ 94), ma Urząd górniczy okręgowy, jeżeli system wiercenia, który ma być zastosowany, tego wymagać będzie, na podstawie miejscowego dochodzenia, przeprowadzonego ewentualnie za przybraniem znawców, wydać ewentualnie potrzebne szczególne zarządzenia, konieczne do stwierdzenia przewierconych, a w szczególności wodonośnych i roponośnych pokładów i do ochrony złóż naftowych przed zawodnieniem.

§ 113.

Dla każdej kopalni oleju ziemnego należy w dwóch egzemplarzach założyć i regularnie uzupełniać mapy poglądowe, profile i dzienniki wiertnicze (§ 37 ustawy z 22. marca 1908, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 61).

Mapy poglądowe należy sporządzać w skali 1 : 720, profile wiertnicze zaś w skali 1 : 1000.

Na mapach poglądowych należy uwidaczniać wszystkie przedmioty znajdujące się na powierzchni zgłoszonego terenu (otwory wiertnicze, budynki, zbiorniki na ropę, wodę i gazy, rurociągi, doły na łyżkowiny i na ropę itp.). Jeden egzemplarz mapy poglądowej należy przedłożyć Urzędowi górniczemu okręgowemu natychmiast po podjęciu ruchu i uzupełniać go na każdorazowe wezwanie Urzędu górniczego okręgowego.

Profile otworów wiertniczych należy zestawiać na wzorach przez Władzę górniczą zatwierdzonych. W przeciągu 4 tygodni po ukończeniu wiercenia każdego otworu wiertniczego albo na wezwanie Urzędu górniczego okręgowego także wcześniej, należy temuż przedłożyć jeden egzemplarz profilu wiertniczego wraz z jednym egzemplarzem dziennika wiertniczego.

Każdy kierownik ruchu kopalni oleju ziemnego obowiązany jest przechowywać próbki wszystkich przewierconych pokładów aż do ukończenia robót wiertniczych. Bliższe postanowienia co do brania i przechowywania próbek wyda Urząd górniczy okręgowy.

§ 114.

W kancelaryi ruchu (§ 52) muszą się znajdować:

a) księga objazdowa i księga rewizyj, przepisana ustępem 2, § 84 dla dozorców urządzeń oświetlenia elektrycznego,

b) rejestry robotników,

c) listy płacy i listy szychtowe,

d) certyfikaty kotłów parowych,

e) świadectwa palaczy,

f) książki robotnicze,

g) mapy poglądowe, dzienniki wiertnicze i profile otworów wiertniczych,

h) plan ruchu.

§ 115.

Podczas burzy należy wstrzymać robotę we wieży wiertniczej i w zabudowaniach z nią połączonych, a robotnicy mają opuścić wieżę wiertniczą i wspomniane zabudowania.

W czasie erupcyi gazów lub ropy nie wolno prowadzić robót wiertniczych, jeżeli otwór wiertniczy nie jest w sposób niezawodny zamknięty.

§ 116.

Jeżeli w otworze wiertniczym pojawią się znaczniejsze ilości gazów lub następują silne erupcye ropy, któreby mogły spowodować zanieczyszczenie

sąsiednich domów i placów, należy o tem natychmiast zawiadomić mieszkańców zagrożonych domów, aby obchodzono się ostrożnie z ogniem. Za zezwoleniem właścicieli należy w takim przypadku odnośne domy i place oczyszczać z ropy.

O takich wypadkach należy bezzwłocznie donieść Urzędowi górniczemu okręgowemu.

§ 117.

Bez zezwolenia Władzy górniczej nie wolno stawiać gromników na wieżach wiertniczych, ani w ich pobliżu.

Gromniki, istniejące na kopalniach oleju ziemnego w dniu ogłoszenia niniejszych przepisów w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych dla Galicyi, mają być w przeciągu 3 miesięcy po tem ogłoszeniu poddane szczegółowej rewizyi przez Urząd górniczy okręgowy za przybraniem znawcy (§ 85).

Wszystkie znajdujące się na terenie kopalnianym gromniki mają być badane co roku przez znawcę (§ 85), a po każdej burzy przez dozorcę urządzeń światła elektrycznego (§ 84).

§ 118.

Na każdym terenie wiertniczym muszą być w pogotowiu: przenośna skrzynka z bandażami i lekarstwami dla niesienia pierwszej pomocy w wypadkach nieszczęśliwych, i nosze.

Za zezwoleniem Urzędu górniczego okręgowego może się kilka kopalń razem połączyć dla urządzenia wspólnej stacyi ratunkowej.

Każdy kierownik i dozorca ruchu musi być obznajomiony ze sposobami niesienia pierwszej pomocy w wypadkach nieszczęśliwych.

§ 119.

Przepisy dla szybów kopanych wyda Urząd górniczy okręgowy od wypadku do wypadku.

XIII. Postanowienia karne.

§ 120.

Przekroczenia powyższych przepisów będą karane grzywną od 10 do 200 K a w razie powtórnym do 400 K (§ 86 ustawy z 22. marca 1908, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 61).

XIV. Postanowienia końcowe.

§ 121.

Starostwo górnicze zastrzega sobie możność zezwolenia na wyjątki z poszczególnych postanowień niniejszych przepisów górniczo - policyjnych w tych wypadkach, w których szczególne stosunki koniecznie tego wymagać będą i jeżeli względy bezpieczeństwa i postanowienia ustawowe nie będą stały temu na przeszkodzie.

§ 122.

Dla dozorców ruchu i robotników kopalń oleju ziemnego mają uprawnieni do wydobywania zestawić instrukcye, zawierające w szczególności te postanowienia niniejszych przepisów, które się do tych osób odnoszą. Te instrukcye podlegają zatwierdzeniu przez Urząd górniczy okręgowy; Urząd gorniczy okręgowy ma dbać o to, aby instrukcye dla poszczególnych kopalń oleju ziemnego jego okręgu były możliwie zgodne, o ile to okaże się możliwem ze względu na lokalne stosunki.

Instrukcya i porządek służbowy mają być wywieszone w odpowiednich miejscach.

§ 123.

Obowiązki, nałożone niniejszymi przepisami górniczo - policyjnymi na uprawnionych do wydobywania, przechodzą w razie wydzierżawienia kopalni lub w razie oddania pewnych robót do wykonania przedsiębiorcy, na dzierżawcę kopalni, a co do robót, oddanych do wykonania przedsiębiorcy, na przedsiębiorcę tych robót.

§ 124.

Powyższe przepisy górniczo-policyjne wchodzą w życie w dniu ogłoszenia ich w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem; do wykonania potrzebnych urządzeń i zmian wyznaczą Władze górnicze odpowiednie terminy.

Z powyższym dniem tracą moc obowiązującą górniczo-policyjne przepisy z 24. czerwca 1911, Dz. u. i rozp. kraj. dla Galicyi Nr. 101.

Za c. k. Starostę górniczego:

Bocheński w. r.

Treść.

Nr. 96

Rozporządzenie

c. k. Starostwa górniczego w Krakowie z 10. października 1913, L. 5233, wydane na podstawie § 49 ustawy z 22. marca 1908, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 61, dotyczące komisyi dla egzaminowania kandydatów na posady kierowników ruchu i dozorców ruchu kopalń oleju ziemnego, którzy w myśl postanowień tej ustawy (§ 40, lit. b. i § 42, względnie 43, lit. b) celem osiągnięcia uznania swego uzdolnienia muszą poddać się osobnemu egzaminowi.

§ 1.

Celem badania uzdolnienia kandydatów na posady kierowników ruchu kopalń oleju ziemnego ustanawia się komisyę egzaminacyjną w Borysławiu, a celem badania uzdolnienia kandydatów na posady dozorców ruchu tychże kopalń komisye egzaminacyjne z siedzibą w Borysławiu i Jaśle.

§ 2.

Komisye egzaminacyjne składać się mają z naczelnika dotyczącego Urzędu górniczego okręgowego lub przez niego delegowanego innego konceptowego urzędnika Urzędu górniczego okręgowego, oraz, przy egzaminach kandydatów na kierowników ruchu, z 4, a przy egzaminach kandydatów na dozorców ruchu z 2 członków.

Członków komisyi mianuje Starostwo górnicze na propozycyę Urzędów górniczych okręgowych w Drohobyczu i Jaśle, na okres 5-letni, postanawiając równocześnie, czy członek ma być egzaminatorem tak kandydatów na kierowników ruchu jak i na dozorców ruchu, czy też tylko kandydatów na dozorców ruchu.

Propozycye swoje przedkładają Urzędy górnicze okręgowe z uwzględnieniem list, zestawionych przez towarzystwa zawodowe na zaproszenie Urzędów górniczych okręgowych.

Z członków komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na kierowników ruchu powinno o ile możności dwóch należeć do grona kierowników ruchu, z członków komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na dozorców ruchu zaś powinien o ile możności jeden należeć do grona dozorców ruchu.

§ 3.

Urzędy górnicze okręgowe wyznaczą co roku w miarę potrzeby stałe terminy egzaminów. Zgłaszających się do egzaminu kandydatów na kierowników ruchu, względnie dozorców ruchu kopalń oleju ziemnego, którzy przynajmniej na miesiąc przed wyznaczonym stałym terminem wykazali się, że uczynili zadość odnośnym wymogom krajowej ustawy naftowej i niniejszych przepisów górniczo-policyjnych, należy przypuścić do egzaminu w najbliższym terminie.

§ 4.

Kandydat na posadę kierownika ruchu ma przed komisyą egzaminacyjną udowodnić:

1. że włada językiem krajowym w słowie i piśmie;

2. że posiada praktyczne uzdolnienie i doświadczenie:

a) w wykonaniu głębokich wierceń;

b) w przeprowadzaniu instrumentacyi zagwożdżonych otworów wiertniczych;

c) w zamykaniu wody w otworach wiertniczych;

d) w stawianiu potrzebnych zabudowań wiertniczych;

e) w urządzaniu i prowadzeniu ruchu zakładów dla oświetlenia elektrycznego;

f) w prowadzeniu ruchu kotłów parowych opalanych drzewem, węglem, ropą i gazami;

g) w niesieniu pierwszej pomocy w wypadkach nieszczęśliwych;

dalej

3. że posiada gruntowne wiadomości:

a) o głównych częściach składowych i działaniu maszyn parowych, maszyn elektrycznych i motorów gazowych, benzynowych i ropnych (naftowych), tudzież mechanicznych urządzeń do ssania i odtłaczania gazów naftowych;

b) o naturze i składzie gazów oraz powietrza wybuchowego, jak też o ich oddziaływaniu na ludzki organizm w ogóle;

c) o przyczynach i skutkach eksplozyi gazów i o robotach ratunkowych, potrzebnych po eksplozyi;

d) o akcyi ratunkowej w razie pożaru;

e) o stosunkach geognostycznych złóż roponośnych w Galicyi;

f) w sporządzaniu map poglądowych i profilów;

wreszcie

4. że dokładnie zna wszystkie ustawy i rozporządzenia, obowiązujące kopalnie oleju ziemnego w Galicyi, oraz zasadnicze postanowienia regulaminów służbowych dla kopalń oleju ziemnego.

§ 5.

Kandydat na posadę dozorcy ruchu ma przed komisyą egzaminacyjną udowodnić:

1. że włada językiem krajowym w słowie i piśmie;

2. że posiada praktyczne uzdolnienie i doświadczenie:

a) w wykonywaniu głębokich wierceń;

b) w przeprowadzaniu instrumentacyi zagwożdżonych otworów wiertniczych;

3. że posiada ogólne wiadomości:

a) o urządzaniu i prowadzeniu ruchu zakładów dla oświetlenia elektrycznego;

b) o oddziaływaniu gazów naftowych na ludzki organizm;

c) o przyczynach i skutkach eksplozyi gazów i o robotach ratunkowych, potrzebnych po eksplozyi;

d) o akcyi ratunkowej w razie pożaru;

4. że zna przepisy górniczo-policyjne, rozporządzenia i instrukcye, obowiązujące kopalnie oleju ziemnego w Galicyi, o ile one dotyczą zakresu działania dozorców, i że zna regulamin służbowy.

§ 6.

Członków komisyi egzaminacyjnej zaprasza do odbyć się mających egzaminów przewodniczący komisyi z uwzględnieniem postanowień zawartych w § 2, ustęp ostatni, i o ile możności w porządku alfabetycznym.

Komisya, przed którą kandydat ma dostarczyć dowodu swego uzdolnienia, spisuje z przebiegu swojej urzędowej czynności protokół.

Członkowie komisyi i przewodniczący orzekają zaraz po ukończeniu urzędowej czynności, w imiennem głosowaniu, czy kandydat jest uzdolniony do kierownictwa względnie dozorowania ruchu kopalń oleju ziemnego bez żadnego ograniczenia lub też tylko dla pewnych grup kopalń oleju ziemnego, względnie dla pewnych tylko kopalń i dla których, czyli też ma być uważanym za nieuzdolnionego.

Świadectwo uzdolnienia wydanem będzie kandydatowi tylko wtenczas, gdy uzdolnienie uznane zostało przez komisyę większością głosów.

Świadectwo ma zawierać rodowód kandydata, podanie jego poprzednich studyów, dzień i kalkulacyę egzaminu.

W świadectwie należy również podać, czy kandydat posiada uzdolnienie do kierownictwa, względnie dozoru kopalń oleju ziemnego bez ograniczenia, albo czy mu przyznano uzdolnienie tylko dla pewnych grup kopalń oleju ziemnego, względnie dla pewnych tylko kopalń oleju ziemnego lub dla poszczególnych oddziałów ruchu i dla których.

Kandydat przez komisyę reprobowany może z reguły tylko raz jeszcze stanąć przed nią i to dopiero po upływie co najmniej sześciu miesięcy po egzaminie. Jeżeli kandydat ponownie nie odpowie wymogom, natenczas może komisya na podstawie uchwały, powziętej większością głosów, wyjątkowo zezwolić na ponowne powtórzenie egzaminu po upływie roku, jeżeli istnieją szczególnie uwzględnienia godne okoliczności. Ta uchwała ma być uwidocznioną w protokole egzaminu i podana kandydatowi do wiadomości przy oznajmieniu wyniku egzaminu.

Komisya może postanowić, że kandydat ma udowodnić swoje uzdolnienie albo ustnie albo pisemnie i to albo w lokalu urzędowym komisyi albo przy praktycznym ruchu. Może ona od kandydatów na kierowników ruchu żądać objaśnienia odpowiedzi na stawiane pytania także rysunkami wykonać się mającymi przez kandydata.

§ 7.

Kandydaci składają we właściwym Urzędzie górniczym okręgowym taksę na pokrycie wydatków i dyet członków komisyi.

Taksa wynosi dla kandydatów na kierowników ruchu 50 K, dla kandydatów na dozorców ruchu 15 K i ma być uiszczona każdorazowo zaraz przy zgłoszeniu w gotówce za potwierdzeniem odbioru.

Ze złożonej kwoty otrzymują przewodniczący i funkcyonujący członkowie komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na kierowników ruchu po 10 K, zaś na dozorców ruchu po 5 K. Na pokrycie wydatków połączonych z czynnościami tej komisyi służą fundusze zebrane w Urzędach górniczych okręgowych z uiszczonych taks egzaminacyjnych.

§ 8.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Z powyższym dniem traci moc obowiązującą tut. rozporządzenie z 24. czerwca 1911, Dz. u. i rozp. krajowych dla Galicyi Nr. 102.

Za c. k. Starostę górniczego:
Bocheński w. r.

Nr. 97.

Rozporządzenie

c. k. Starostwa górniczego w Krakowie z 10. października 1913, l. 5234, w przedmiocie zakładów do zużytkowania gazów naftowych na kopalniach oleju ziemnego w Galicyi, wydane na zasadzie § 73 ustawy z 22. marca 1908, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 61 (krajowa ustawa naftowa).

§ 1.

Budynki nad mechanicznemi urządzeniami do ssania i odtłaczania gazów naftowych muszą mieć takie rozmiary, iżby dostęp do wszystkich części składowych tych urządzeń, i do przyrządów kontrolnych i mierniczych był bezpieczny i wygodny.

Dach tych budynków, który o ile możności ma być czterospadkowy i zaopatrzony w dymnik, musi być pokryty materyałem ogniotrwałym. Ściany, o ile sporządzone są z drzewa, mają być od strony zewnętrznej obite materyałem ogniotrwałym.

§ 2.

Wymienione w § 1 budynki należy zaopatrzyć w przynajmniej 2 drzwi i dostateczną ilość okien.

W ścianie budynku, zwróconej do otworu wiertniczego, nie wolno urządzać ani drzwi, ani okien.

Okna nie mogą być zakratowane, a drzwi zamykane na haczyki lub klamki. Drzwi i okna mają się otwierać na zewnątrz.

Budynki muszą być bez przerwy wydatnie przewietrzane.

Po każdorazowem zastanowieniu ruchu ma być budynek natychmiast na klucz zamknięty.

§ 3.

Wymienione w § 1 budynki mają być oświetlane elektrycznemi lampkami żarowemi, z oprawą niedopuszczającą obluźnienia się lampki wskutek wstrząśnień; lampy muszą również być osłonięte szczelnym kloszem ochronnym, obejmującym także oprawę lampki i silną kratą drucianą.

Wewnątrz budynku nie wolno używać lamp ruchomych (przenośnych), połączonych z przewodami elektrycznymi.

Również nie wolno umieszczać wyłączników, bezpieczników i kontaktów wewnątrz budynku.

§ 4.

Dla budynków, wymienionych w § 1 mają wynosić minimalne odległości:

a) od wież i zabudowań wiertniczych z niemi połączonych, następnie od budynków nad otwartymi miernikami, i od stacyi pomp oleju ziemnego (tłoczni) 10 m,

b) od zabudowań, w których się odbywa manipulacya otwartym ogniem, jak od kotłowni, kuźni, warstatów, domów mieszkalnych i t. p., następnie od dróg publicznych (dróg państwowych, krajowych i powiatowych, następnie dróg gminnych I. i II. klasy) 30 m.

W razie użycia motorów gazowych do popędu urządzeń do ssania i odtłaczania gazów naftowych (dmuchawek, ekshaustorów, kompresorów i t. p.) mają co do oddalenia budynków, w których się te motory mieszczą, od otworów wiertniczych, zbiorników ropnych i gazowych, analogiczne zastososowanie postanowienia § 73 ust. 1 przepisów górniczo-policyjnych z 10. października 1913, (Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 95).

Powyższe postanowienia nie odnoszą się do budynków za zezwoleniem Władzy już postawionych po dzień ogłoszenia tego rozporządzenia.

§ 5.

Na kopalniach oleju ziemnego, na których do odprowadzania gazów z otworów wiertniczych i wież wiertniczych służy komin, połączony szczelnym kanałem z hermetyczną ławą wiertniczą, ustawioną nad otworem wiertniczym, wolno łączyć dmuchawki (ekshaustory, kompresory i t. p.) tylko z kominem, względnie z kanałem, którym gaz dostaje się z otworu wiertniczego do komina.

W takim razie należy górny otwór komina zaopatrzyć tuż pod krawędzią w dwie druciane siatki bezpieczeństwa, o 144 oczkach na 1 cm² powierzchni i 0·35 mm grubości drutu, których odległość od siebie ma wynosić 10 mm, a nadto w przyrząd do zamykania, któryby się otwierał samoczynnie w chwili zastanowienia ruchu dmuchawek, a samoczynnie się zamykał w chwili ponownego uruchomienia dmuchawek. W kominie nie wolno umieszczać stałych zasuw.

Kominy mają być wykonane z materyału ogniotrwałego, lub zewnątrz obite materyałem ogniotrwałym; wysokość ich ma wynosić przynajmniej 5 m, a wolny przekrój 0·25 m².

Kanały, łączące wieże wiertnicze z kominami, mają być szczelne i o ile możności w ziemię wpuszczone; kanały wolno leżące, sporządzone z materyału drzewnego, mają być zewnątrz obite materyałem ogniotrwałym.

W razie urządzenia bezpośredniego połączenia dmuchawek z otworem wiertniczym, należy kanał ssący zaopatrzyć w stojącą rurę żelazną odpowiedniej średnicy, ustawioną poza wieżą wiertniczą i też rurę zabezpieczyć u wylotu w sposób dla kominów przepisany w pierwszym ustępie.

Tak zwane rozdzielacze (§ 61 przepisów górniczo-policyjnych z 10. października 1913, Dz. u. i rozp. kraj Nr. 95), jeżeli się je łączy z kanałem ssącym, należy umieszczać tuż przy kominie lub stojącej rurze żelaznej.

§ 6.

Jeżeli rurociąg dmący, odprowadzający gaz z dmuchawek do miejsc zużytkowania, połączony jest ze zbiornikiem na gazy, natenczas wentyl bezpieczeństwa, przepisany w § 62 przepisów górniczo-policyjnych z 10. października 1913, (Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 95), należy tak nastawiać, aby prężność gazów w zbiorniku nie przekraczała wysokości ciśnienia, wytworzonego dmuchawkami.

W razie bezpośredniego połączenia dmuchawki z miejscem zużytkowania gazu, należy w przewodzie dmącym umieścić stojącą rurę żelazną, odpowiedniej średnicy i rurę tę zaopatrzyć w wentyl bezpieczeństwa, skonstruowany w myśl poprzedniego postanowienia.

§ 7.

W kanale ssącym, w miejscu między kominem lub stojącą rurą żelazną (§ 5) a budynkiem nad mechanicznemi urządzeniami do ssania i odtłaczania gazów naftowych, a w przewodzie dmącym wtedy, gdy dmuchawki są połączone wprost z miejscem zużytkowania gazu, należy umieścić przyrządy do zamykania, dobrze zabezpieczone i łatwo dostępne. Tych przyrządów należy użyć także na wypadek tylko chwilowego zastanowienia ruchu dmuchawek lub zaszłej przerwy w zapotrzebowaniu gazów.

§ 8.

Przyrządy do ssania i odtłaczania gazów muszą być zupełnie szczelne na wszystkich składaniach; istniejące przy tych przyrządach wały mają przechodzić przez szczelne dławiki.

Każdą nieszczelność, powstałą w czasie ruchu tych urządzeń, należy natychmiast usunąć.

§ 9.

Przyrządy do odtłaczania gazów naftowych, jeżeli wytworzone przez nie ciśnienie przekracza jedną atmosferę, należy uzbroić w urządzenia do chłodzenia wodą.

§ 10.

Jeżeli do popędu urządzeń do ssania i odtłaczania gazów naftowych używa się motorów gazowych, należy przestrzegać następujących postanowień:

a) Oddalenie wylotów rury ssącej i wypustowej od otworu wiertniczego ma wynosić przynajmniej 30 m;

b) do zapalania gazu wolno używać tylko zapału elektrycznego, który jest szczelnie oddzielony od powietrza zewnętrznego;

c) gazy dopływające do motorów mają pozostawać pod stałem ciśnieniem, a w tym celu należy w przewcdy gazowe, prowadzące do tych motorów, włączyć samoczynnie działające regulatory ciśnień tak zabezpieczone, iżby w razie ich uszkodzenia gaz mógł uchodzić poza budynek. Worków gumowych nie wolno używać jako regulatorów ciśnień;

d) do uruchomienia motorów gazowych mają służyć automatyczne przyrządy mechaniczne, których nie wolno łączyć z przewodami gazowymi;

e) garnek wypustowy należy umieścić w najniższem miejscu i zaopatrzyć w kurek odpustowy; rurę wypustową należy ogniotrwale izolować od przedmiotów zapalnych;

f) motory gazowe mają być uzbrojone w samoczynne smarownice, oraz w samoczynnie działające regulatory biegu.

§ 11.

W obrębie zabudowania nad urządzeniami do zużytkowania gazów naftowych mają być rurociągi wolno ułożone w łatwo dostępnych kanałach. Kanały te mają mieć wytrzymałe nakrywy kratowe lub siatkowe. Rurociągi gazowe, znajdujące się poza obrębem tego budynku, mają posiadać pewien upad, a w najniższych punktach przyrządy do odpuszczania nagromadzonych cieczy.

Przed puszczeniem zakładu w ruch należy wykonać próbę szczelności przyrządów do ssania i odtłaczania gazów naftowych i sieci rurociągów, używając normalnego ciśnienia, wytwarzanego podczas ruchu.

§ 12.

Przy każdym zakładzie do ssania i odtłaczania gazów naftowych należy umieścić manometry w przewodach ssących i dmących. Zakłady, wytwarzające ciśnienie wyższe niż 1 atm., należy oprócz tego zaopatrzyć w przyrząd do mierzenia temperatury gazów.

§ 13.

Skład gazów odprowadzanych z zakładu ma być stale badany. W tym celu należy umieścić w odpowiedniem miejscu kurek dla brania próbek gazu, zabezpieczony przeciw manipulacyi osób niepowołanych.

Gdyby rozbiór chemiczny gazów wykazał zawartość 30% i więcej powietrza, należy zakład bezzwłocznie zastanowić, w celu zbadania jego szczelności. Wynik tych badań należy uwidaczniać w osobnej na ten cel przeznaczonej księdze (księdze kontrolnej), którą należy przechowywać w kancelacyi ruchu.

§ 14.

Jeżeli gazu dostarczonego przez zakład używa się do opalania kotłów parowych, wówczas należy w każdej kotłowni umieścić otwarty motylkowy palnik gazowy, komunikujący z rurociągiem dmącym, a płomień tego palnika stale obserwować. Palnik należy osłonić oszkloną latarnią, z której należy wyprowadzać produkty spalenia na zewnątrz kotłowni osobną rurką.

Rurka, doprowadzająca gaz do palnika, musi mieć przyrząd do zamykania.

§ 15.

Jeżeli gaz, dostarczony przez ten zakład, służy do opalania i oświetlenia ubikacyi zakładowych (kopalnianych), to należy przestrzegać następujących przepisów:

a) Urządzenia służące do tego celu winny odpowiadać postanowieniom rozporządzenia Ministerstwa handlu z 18. lipca 1906, Dz. u. p. Nr. 176 (regulamin dla urządzeń gazowych);

b) w urządzeniach tych powinien się gaz znajdować pod jednostajnem ciśnieniem i przechodzić przez regulatory ciśnień. Ciśnienie poza regulatorem nie powinno przekraczać 250 mm słupa wody;

c) gromadzące się ewentualnie ciecze należy przed wprowadzeniem gazu do budynków oddzielać przy pomocy odpowiednich przyrządów;

d) wewnątrz budynków należy, o ile możności, unikać prowadzenia przewodów gazowych pod podłogami i umieszczania pod niemi łączników lub przyrządów do zamykania;

e) przed każdem miejscem zużycia należy oprócz głównych przyrządów do zamykania, umieszczonych zazwyczaj przed budynkiem, umieścić nadto osobny przyrząd do zamykania.

§ 16.

Każdy zakład do zużytkowania gazów musi pozostawać pod kierownictwem i dozorem kierownika i dozorcy ruchu.

Wyjątkowo można jednemu kierownikowi i jednemu dozorcy poruczyć kierownictwo, względnie dozór ruchu, kilku zakładów mniejszych, jeżeli względy bezpieczeństwa nie stoją temu na przeszkodzie.

Urząd górniczy okręgowy, uwzględniając rodzaj i wielkość zakładów, ich wzajemne oddalenie i inne miejscowe stosunki, oznacza ile zakładów można poruczyć jednemu kierownikowi, względnie jednemu dozorcy ruchu.

§ 17.

Kierownictwo, względnie nadzór, zakładów do zużytkowania gazów naftowych można poruczyć tylko osobom, które zgłoszono Władzy górniczej i przez nią uznane zostały, jako do tego uzdolnione (§§ 38 i 39 ustawy z 22. marca 1908, Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 61).

Osoby, ustanowione do nadzoru tych zakładów, mają udowodnić, że są dokładnie obeznane z właściwościami gazów węglowodorowych, braniem próbek, z używaniem aparatów mierniczych i kontrolnych, z używaniem benzynowej lampy bezpieczeństwa i że dokładnie znają przepisaną w § 21 tego rozporządzenia instrukcyę.

§ 18.

Każdy zakład do zużytkowania gazów naftowych ma mieć stałą obsługę.

§ 19.

Kierownik ruchu zakładu obowiązany jest przynajmniej raz na dzień przeprowadzić pomiar ilości gazu wydobywającego się z otworu wiertniczego i gazu odpływającego, zbadać dokładnie całe urządzenie pod względem szczelności i należytego działania, i przynajmniej raz na tydzień zbadać zawartość gazu w budynkach nad urządzeniami do zużytkowania gazów naftowych, a swe spostrzeżenia, względnie wydane zarządzenia, wpisać do księgi kontrolnej (§ 13).

§ 20.

Prócz bieżącego nadzoru należy przynajmniej co pół roku każdy zakład do zużytkowania gazów naftowych poddać dokładnemu zbadaniu przez znawcę, mianowanego przez Urząd górniczy okręgowy Braki ewentualnie znalezione, oraz zarządzenia wydane z tego powodu ma znawca wpisać do księgi kontrolnej (§ 13).

§ 21.

Dla personalu dozorczego i obsługującego należy wydać instrukcyę, która w szczególności ma zawierać postanowienia, odnoszące się do puszczania w ruch i zatrzymania urządzeń do ssania i odtłaczania gazów naftowych, obsługi tychże w czasie ruchu, pouczenia o istocie i niebezpieczeństwach gazów naftowych i o sposobie, w jaki można zapobiedz tym niebezpieczeństwom.

Tę instrukcyę ma zatwierdzić Urząd górniczy okręgowy.

§ 22.

Przekroczenia powyższych przepisów będą karane grzywną od 10 do 200 K a w razie powtórnym do 400 K (§ 86 ustawy z 22. marca 1908, Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 61).

§ 23.

Starostwo górnicze zastrzega sobie możność zezwolenia na wyjątki z poszczególnych postanowień niniejszego rozporządzenia w tych wypadkach, w których szczególne stosunki koniecznie tego wymagać będą i jeżeli względy bezpieczeństwa nie będą stały temu na przeszkodzie.

§ 24.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Za c. k. Starostę górniczego:

Bocheński w. r.